

De Oranje Viermaster

**Nederlands Onderwijs
Algarve**

Schoolplan 2007 – 2011 PO

Inhoud

Hoofdstuk 1	De functie van het schoolplan	2
1.1	Doelen en functies van ons schoolplan	3
1.2	De totstandkoming en status van ons schoolplan	3
1.3	Gerelateerde documenten en bronnen	4
Hoofdstuk 2	Context en missie: de opdracht van onze school	
2.1	De school in haar specifieke situatie	5
2.2	Leerlingen- en ouderpopulatie en NTC Richtingen	6
2.3	Onze missie: waar we voor staan	7
2.4	Externe ontwikkelingen: wat er op ons af komt	8
2.5	Onze interne sterke & zwakte-analyse	8
2.6	Onze visie: de gewenste kwaliteit	8
Hoofdstuk 3	Het onderwijsleerproces	
3.1	Het onderwijsaanbod: doelen en methoden	10
3.2	Leertijd	16
3.3	Didactisch handelen en pedagogisch klimaat	17
3.4	De zorg voor de leerling	18
Hoofdstuk 4	Ondersteunende processen	
4.1	Bestuurlijke organisatie	21
4.2	Financieel beleid	21
4.3	Huisvesting	22
4.4	Personeelsbeleid	23
4.5	Veiligheidsbeleid	24
4.6	Oudercontacten	25
4.7	Externe contacten: netwerkvorming	26
4.8	Beleidsvoornemens	27
Hoofdstuk 5	Integrale zorg voor kwaliteit	
5.1	Bepaling van de kwaliteit (diagnose)	28
5.2	Formuleren van prioriteiten en doelen	29
5.3	Ontwikkelen van een verbeterplan	30
5.4	Uitvoeren en evalueren van een verbeterplan	32
5.5	Borgen van kwaliteit	33
Hoofdstuk 6	Samenvattende beleidsvoornemens voor de komende vier jaar	34

Bijlagen

Plan Voortgezet Onderwijs 2007 - 2011

Hoofdstuk 1 De functie van het schoolplan

Bijgaand schoolplan van de 'Oranje Viermaster' ; deze heeft de volgende functies:

- Het bewaken, bevorderen en borgen van kwaliteit: het vastleggen van speerpunten, gemaakte afspraken en werkwijzen in kwaliteitsbeleid, waardoor enerzijds de continuïteit van het huidige kwaliteitsniveau wordt gewaarborgd, anderzijds er bij personele en/of bestuurswisselingen makkelijker overdracht kan plaatsvinden;
- Het expliciteren van bestaand beleid (het schoolplan is tevens een beleidsdocument, waarin beleidsuitgangspunten en de uitwerking daarvan in grote lijnen worden aangegeven)
- Het richting geven aan nieuw beleid (in het schoolplan worden beleidsvoornemens opgenomen die speerpunten vormen voor nieuw beleid voor de komende jaren)
- Het vaststellen van onderwijsinhoudelijk beleid, een toelichting hoe het onderwijs inhoudelijk wordt vormgegeven en welke instrumenten (lesmethodes, methodieken, etc.) worden gebruikt.
- Het afleggen van wettelijke verantwoording aan de overheid (Stichting Nederlands Onderwijs Buitenland, de Onderwijsinspectie Buitenland).
- Het informeren van derden; geïnteresseerde ouders, sollicitanten, Nederlandse onderwijs instanties en andere belangstellenden over de vormgeving van het Nederlands Onderwijs in de Algarve.

Het schoolplan van de 'Oranje Viermaster' is gebaseerd op de richtlijnen zoals de Stichting Nederlands Onderwijs Buitenland (hierna te noemen St. NOB) deze aangeeft. Bij het schrijven van dit schoolplan is dan ook het schoolraamplan van de St.NOB als voorbeeld gebruikt.

Het onderwijskundig beleid wordt vormgegeven door het onderwijsteam van de 'Oranje Viermaster'. In hoofdstuk 3 van dit schoolplan wordt dit beleid beschreven met benoeming van kerndoelen, gebruikte methodes, leerlijnen, toekomstige beleidslijnen etc. Dit hoofdstuk is door de leerkrachten samengesteld en vervolgens door het bestuur bekrachtigd. De Directeur van de 'Oranje Viermaster' is in samenwerking met ervaren leerkracht Judith Peters verantwoordelijk voor het overige deel van dit schoolplan.

Het schoolplan wordt één keer per 4 jaar opnieuw geschreven en bevat derhalve middellange termijnbeleid. Daarnaast wordt, aan het begin van elk nieuw schooljaar een schoolgids uitgegeven, deze verzorgt (per schooljaar)

meer gedetailleerde en uitgebreide informatie over het beleid en de uitvoering van het Nederlands Onderwijs in de Algarve.

1.1 Doelen en functies van ons schoolplan

Het schoolplan is vooral een beleidsdocument; met het plan willen wij voor de periode 2007-2011 het beleid vaststellen met betrekking tot de volgende onderdelen:

- onderwijskundig beleid,
- personeelsbeleid,
- beleid met betrekking tot bewaking en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs (kwaliteitszorg),
- overige beleidsterreinen (algemeen strategisch, financieel, materieel en relationeel).

In het schoolplan stellen wij het beleid zo samen dat het gebruikt kan worden voor *planmatige schoolontwikkeling en als uitgangspunt voor de planning per schooljaar*. Een ander doel van het schoolplan is *het op gang brengen van een dialoog* over de kwaliteit van het onderwijs en over het onderwijsbeleid van de school. Het schoolplan lokt deze dialoog uit onder teamleden, maar ook tussen de directie en het bestuur van de school. Ook de ouders worden hierbij betrokken. Tenslotte is het schoolplan ook bedoeld als *verantwoording aan de Stichting NOB en de overheid*: het schoolplan wordt in ontvangst genomen door de inspectie en bij schoolbezoek getoetst aan de werkelijke situatie.

1.2 De totstandkoming en status van ons schoolplan

Directie en schoolteam hebben gezamenlijk gediscussieerd over aanvullingen en aanpassingen op ons vorige schoolplan. Er zijn keuzes geformuleerd voor veranderings- c.q. verbeteringsonderwerpen voor de volgende vier jaar en er is een trajectplanning gemaakt ten aanzien van de keuzes. Het schoolplan is vervolgens uitgewerkt door de Directeur in samenwerking met het Onderwijsteam en Bestuur.

1.3 Gerelateerde documenten en bronnen

In het schoolplan zal een aantal keren worden verwezen naar reeds bestaande procedures, beleidsstukken en afspraken. Het gaat daarbij om:

- de jaarlijkse schoolgids; geeft aan hoe in het betreffende schooljaar aan het schoolplan gewerkt wordt;
- de school zelfevaluatie;
- de activiteitencalender
- de groepsmappen van de leerkrachten.

Schoolgids en schoolplan zijn beide middelen binnen het kwaliteitszorgsysteem van de leslocatie waarbij wordt zowel uitgegaan van door de wetgever gestelde doelen – kerndoelen bijvoorbeeld – als van door de school zelf vastgestelde missie en verbeterdoelen. Die verbeterdoelen vallen uiteen in twee categorieën:

- verbeterdoelen op de middellange termijn, die in het vierjarig *schoolplan* worden uiteengezet. Dit schoolplan vormt als het ware de opslagplaats van te verbeteren onderwerpen;
- de verbeterdoelen die in het komende schooljaar prioriteit krijgen en onder de kop 'Doelen en resultaten van het onderwijs' vermeld worden in de *schoolgids*. In de volgende schoolgids blikt de school terug en geeft ouders informatie in hoeverre de in de vorige schoolgids gestelde verbeterdoelen ook inderdaad bereikt zijn.

Evaluatie en bijstelling van ons plan

Jaarlijks zullen de veranderings- en verbeteringsonderwerpen van het desbetreffende schooljaar worden geëvalueerd door directie, team en bestuur. In de jaarlijkse schoolgids zal hierover worden gerapporteerd. In het schooljaar 2008-2009 zal het volledige schoolplan worden geëvalueerd. Daarbij zullen alle geledingen – dus ook de ouders en de leerlingen – worden betrokken.

Hoofdstuk 2 Context en missie: de opdracht van onze school

2.1 De school in haar specifieke situatie

De 'Oranje Viermaster' is een Nederlandse school voor Nederlandstalige kinderen tussen de 4 en 18 jaar, woonachtig in de Algarve.

De naam 'SNOA' die tot het schooljaar 2007-2008 werd gebruikt is vanaf komend schooljaar vervangen door 'De Oranje Viermaster'.

Het is geen dagschool, maar een schoolprogramma aanvullend aan het onderwijsprogramma van de Portugese- of internationale dagschool waar de leerlingen het normale Basis- en Voortgezet onderwijs volgen. De inhoud van het lesprogramma is Nederlandse taal en cultuur (hierna te noemen NTC-onderwijs). Hierbij wordt toegewerkt naar het niveau van de kerndoelen voor deelvaardigheden van de Nederlandse taal, zoals gehanteerd in het onderwijs in Nederland.

De 'Oranje Viermaster' (voorheen SNOA) is opgericht in 1988 in samenwerking met de St. NOB en 2 internationale scholen in de Algarve (Porches en Vilamoura). Vanaf 1990 is gestart met het geven van Nederlands onderwijs in 3 groepen en is een voorlopig bestuur opgericht. Na een jaar werd het voorlopige bestuur definitief.

Inmiddels is de school fors gegroeid, in het schooljaar 2006-2007 werd lesgegeven op 4 verschillende locaties in de Algarve aan totaal 101 leerlingen waarvan 10 groepen Basisonderwijs en 8 leerlingen Voortgezet Onderwijs. Voor het schooljaar 2007/2008 wordt opnieuw groei verwacht naar ongeveer 120 leerlingen.

Ouders kiezen voor NTC-onderwijs omdat er speciale banden zijn met Nederland en het de moedertaal is van één of beide ouders. Voor kinderen die na zekere tijd terugwillen naar Nederland om hun schoolloopbaan voort te zetten wordt de kans op mogelijke overgangsproblemen aanzienlijk verminderd.

De 'Oranje Viermaster' is in het schooljaar 2002-2003 gestart met Voortgezet Onderwijs. Bij veel ouders en leerlingen was sprake van sterke behoefte aan

de mogelijkheid na de Basisschool, Voortgezet Onderwijs te kunnen volgen. Uiteindelijk besloot de school aan deze behoefte te voldoen. **(zie voor een volledig beeld van het Voortgezet Onderwijs aan de 'Oranje Viermaster' het bijgevoegde schoolplan VO in bijlage 1)**

Het onderwijs op de NTC- leslocatie in de Algarve wordt sterk bepaald door het specifieke karakter ervan. Het is een deel van het totale primair onderwijs dat het kind wordt aangeboden. Voor de leerlingen is door de ouder(s) veelal bewust gekozen voor het Nederlands als moedertaal en voor Nederland als het land waarmee speciale emotionele en culturele banden worden onderhouden. Het onderwijs heeft daarom een belangrijke taak als centrum van de Nederlandse taal en cultuur. Zeker als men aanneemt dat veel kinderen na zekere tijd terug zullen keren naar Nederland om daar hun schoolloopbaan voort te zetten.

2.2 Leerlingen- en ouderpopulatie en NTC Richtingen

Het NTC-onderwijs kenmerkt zich door een grote diversiteit in leeftijdsgroepen en taalniveaus. Op basis van de doelstellingen van ons onderwijs maken wij onderscheid tussen NTC Richting 1, 2 en 3.

NTC Richting 1: Is gericht op directe aansluiting bij onderwijs in Nederland en moet een terugkeer in Nederlandse onderwijs faciliteren. Binnen deze richting wordt toegewerkt naar de kerndoelen van de Nederlandse taal en de tussendoelen zoals geformuleerd voor de verschillende jaargroepen. Bij deze leerlingen is Nederlands de dominante taal in de thuissituatie; daarnaast spreken zij de dagschooltaal en eventueel de taal van het land. De woordenschat zal daarom variëren en het schriftelijk taalgebruik zal beïnvloed zijn door het onderwijs in de dagschooltaal.

NTC Richting 2: Doel is het zo goed mogelijk op peil houden van de Nederlandse taal, met het oog op een eventuele terugkeer naar Nederland. Bij deze leerlingen wordt doorgaans met een van de ouders Nederlands gesproken en de taal van de andere ouder valt vaak samen met de dagschooltaal. Deze taal zal de dominante taal zijn binnen het gezin. Kerndoelen en tussendoelen voor verschillende jaargroepen worden op een maximale afstand van twee jaar gevolgd. Deze kinderen zullen thuis wel Nederlands spreken, maar over het algemeen zal in het gezin een andere taal dominant zijn. De nadruk in NTC-onderwijs zal in dit geval liggen op het bereiken van een zo hoog mogelijk niveau van mondelinge taalvaardigheid.

NTC Richting 3: Deze leerlingen leren Nederlands als vreemde taal, met het oog op een eventuele terugkeer naar Nederland. Het leerstofaanbod is gericht op de gewenste taalontwikkeling voor deze leerlingen gezien hun startniveau. Het betreft kinderen die thuis geen Nederlands spreken en de taal ook nog niet of nauwelijks beheersen.

Bij de intake wordt getracht een zo goed mogelijk beeld te krijgen van het Nederlandse-taalniveau van het kind. Op basis daarvan wordt bepaald in welke richting het kind moet worden geplaatst. Wanneer een kind toegelaten kan worden, wordt hij of zij met de ouders uitgenodigd om een proefles bij te wonen, zodat zij kunnen bepalen of de lessen aansluiten bij hun eigen verwachtingen.

Onze school heeft ervoor gekozen een onderwijsaanbod te verschaffen voor alle drie NTC-richtingen.

Populatie beschrijving van de leerlingen van de 'Oranje Viermaster'

De populatie van onze NTC Basisonderwijs locaties bestaat (gebaseerd op cijfers van het schooljaar 2006-2007) uit:

Richting 1	51%
Richting 2	31%
Richting 3	18%

Het percentage kinderen in Richting 1 is de laatste 4 jaar toegenomen door de toenemende mate van (tijdelijke) immigratie van Nederlandse gezinnen met jonge kinderen naar Portugal. De verwachting is dat deze ontwikkeling zich in de toekomst verder zal voortzetten.

2.3 Onze missie: waar we voor staan

Onderstaande missie is door het onderwijsteam, directe en bestuur van de 'Oranje Viermaster' opgesteld in juni 2007;

De 'Oranje Viermaster' is een financieel gezonde onderwijsinstelling, organisatorisch in staat om behoeften en uitdagingen snel en efficiënt de juiste oplossingen aan te dragen, allen in dienst van een optimale onderwijskwaliteit.

Onze onderwijsvisie is het centraal stellen van het zo goed mogelijk bijhouden van de Nederlandse taal en cultuur met het oog op een eventuele terugkeer of voortzetting van de schoolloopbaan in Nederland.

Uit de missie blijkt dat de 'Oranje Viermaster' onderkent dat de school op financieel en organisatorisch vlak gelijke tred dient te behouden met de kwantitatieve groei van afgelopen jaren (en verwachte groei in de toekomst) om hoge kwaliteit van onderwijs te kunnen blijven garanderen.

2.4 Externe ontwikkelingen: wat er op ons af komt

De belangrijkste externe ontwikkeling waarop wij als school willen en moeten reageren is de groei van het aantal leerlingen, wij merken dat de interesse voor de school groot is. Ook komend jaar zal de school weer groeien. We merken dat dit tot organisatorische druk leidt, die vaak neerkomt op de leerkrachten en vrijwilligers. Leerkrachten worden op deze wijze teveel afgeleid van het nastreven van optimale onderwijskwaliteit. Hierdoor komt te makkelijk onze kwaliteits onderwijs onder druk te staan. De 'Oranje Viermaster' wil de kwantitatieve groei van de school combineren aan groei op financieel gebied en organisatorische professionalisering.

2.5 Onze interne sterkte & zwakte analyse

Zowel uit het inspectierapport als uit de zelfanalyse blijkt dat sterke punten van onze school zijn: de goede kwaliteit van het onderwijs. Het belangrijkste aandachtspunt is: de school heeft een kwantitatieve groei doorgemaakt die organisatorisch lastig was bij te houden. Organisatorisch fundament was daardoor aan de lichte kant evenals met de uitstraling naar buiten, die professioneler kan.

2.6 Onze visie: de gewenste kwaliteit

Vanwege de kenmerken van de leerlingenpopulatie van deze NTC-school (paragraaf 2.2) en binnen de elementen die wij aangewezen hebben als onze missie (2.4) willen wij in de komende vierjarige periode in het bijzonder aandacht besteden aan:

- **Het ontwikkelen van structurele geldstromen.** Hierbij valt te denken aan sponsoring, organisatie van winstgevend evenementen of activiteiten. Ook financieel interessante uitbreiding van de huidige kernactiviteiten behoort tot de mogelijkheden, bijvoorbeeld het opstarten van een peutergroep, het geven van Nederlandse les aan volwassenen en evt een 2^e R3 groep.
- **Het verbeteren van betrokkenheid en participatie van ouders.** Ouders dienen nog meer dan voorheen betrokken te worden bij de organisatie en het onderwijs van de 'Oranje Viermaster' om hierin een daadwerkelijk

fundament te vormen. Hierbij wordt gedacht aan hulpouders, contactouders, support in activiteitenorganisatie etc.

- **Het verbeteren van de organisatie** waardoor de 'Oranje Viermaster' in staat is de juiste oplossingen snel en doeltreffend aan te dragen waar geconfronteerd met behoeften en/of uitdagingen van interne danwel externe aard. Hiermee wordt bijvoorbeeld bedoeld een verbeterde persoonlijke en algemene planning, meer aandacht voor teamcoaching, meer aandacht voor het promoten van de school, het snel en professioneel beantwoorden van vragen van externe partijen, het nakomen van gemaakte afspraken, etc.
- **Het onderwijsbeleid van de 'Oranje Viermaster' is zo georganiseerd dat onder elke omstandigheid en situatie kwaliteit van onderwijs kan worden geboden**; het onderwijsteam van de school krijgt meer tijd en ruimte om zich meer primair te focussen op onderwijs, hiermee worden de mogelijkheden optimaal onderwijs te presenteren verruimd. Denk hierbij aan een optimale teambezetting, professionele coaching, aanwezigheid van invalkrachten, het aanstellen van een leerkracht die zich binnen het team centraal bezig houdt met kwaliteitsaspecten.
- **Invoering van nieuwe taalmethode**, om zo interactief, sociaal en coöperatief taalonderwijs te kunnen bieden, dat aansluit bij de huidige taaldidactische opvattingen;
- **Woordenschatonderwijs**, gebruikmakend van de vier stappen van Verhallen (zie de website van de Stichting NOB);
- **Leesbevordering**
- **De invoering van een geschikt systeem voor het volgen van leerlingresultaten** op korte en langere termijn;
- **Het werken met een systeem voor kwaliteitszorg** gebaseerd op jaarlijkse zelfevaluatie en verbeterplannen.

Hoofdstuk 3 Het onderwijs-leerproces

3.1.1 Het onderwijsaanbod

In het vorige hoofdstuk staat het belang van het inschatten van richtingen beschreven. Omdat de NTC-leslocaties van de 'Oranje Viermaster' bezocht wordt door kinderen uit alle richtingen, wordt voor elke richting het onderwijsaanbod weergegeven.

Met name bij het opstellen van de onderwijsinhoud komt de complexiteit van het NTC onderwijs naar voren: hoe kunnen voldoende taalgebruikssituaties worden gecreëerd, die motiverend voor de leerlingen zijn, terwijl toch voldaan wordt aan de gestelde doelstellingen? Een gedegen voorbereiding, zowel didactisch en organisatorisch, als wat betreft de keuze van materialen is noodzakelijk om kwalitatief goed werk te leveren.

In het schooljaar 2007-2008 is de 'Oranje Viermaster' van plan een nieuwe methode "leren lezen" (met name voor groep 3) aan te schaffen. De gangbare methode is enigszins verouderd en toe aan vernieuwing. De 'Oranje Viermaster' volgt in dezer het advies van de SNOB op, in de aan te schaffen materialen.

Doelstelling en onderwijsplanning voor leerlingen uit richting 1

Doelstelling: In deze situatie heeft het 'Oranje Viermaster' NTC onderwijs als doel om aan te sluiten bij het onderwijs in Nederland. De aandacht wordt gericht op het toewerken naar de kerndoelen zoals deze geformuleerd zijn voor de deelvaardigheden van de Nederlandse taal. (zie bijlage 1)

Onderwijsplanning: Bij het maken van een onderwijsplanning voor deze groep kinderen is een goede oriëntatie op de kerndoelen nodig. Deze kerndoelen, zoals geformuleerd voor de Nederlandse taal in het Primair Onderwijs, betreffen de domeinen: spreken en luisteren, lezen, schrijven en taalbeschouwing. De kerndoelen geven aan waar onderwijs in de Nederlandse taal in ieder geval naar moet streven. Alle taalaspecten dienen aan de orde te komen op een manier die voor de leerlingen aantrekkelijk blijft. Zij hebben immers meestal al een lange schooldag achter de rug, of komen naar de NTC locatie op hun vrije dag.

Wat betreft de onderwijsinhoud ziet het aanbod voor Richting 1 er als volgt uit:

Basismaterialen	Aanvullende materialen	Toetsmaterialen
Groep 1 en 2		
Het Routineboek Schatkist en schatgravertjes Activiteitenmap taal – lezen. IDEE Van beginnende geletterdheid tot lezen (kopieermap groep 1,2,3) Wat zeg je? (auditieve ontwikkeling)	Taal- woordenschatsoftware, en Prentenboeken Ontwikkelingsmateriaal (rijm, letterspelletjes ed.) Pico Piccolo leerspel Bas LOCO Bibliotheek prentenboeken en voorleesboeken Boekje bandje Schrijf oefeningen groep 2	Taal voor kleuters CITO Tak toets Intakeformulier NTC
Groep 3		
Veilig leren lezen Routineboek Taal- en woordenschat spel materiaal Van beginnende geletterdheid tot lezen (kopieermap groep 1,2,3)	Lees- en prentenboeken en Taal- woordenschatsoftware Software bij Veilig leren lezen Edurom Bibliotheek met passende boeken op Avi-niveau Pico Piccolo Letterbingo en andere spelletjes	Methode gebonden toetsen SVS 1 CITO AVI of DMT Tak toets Lezen met begrip CITO Herfstsignalering protocol Intakeformulier NTC
Groep 4 t/m 8		
Taalactief nieuwe versie	Taal – woordenschatsoftware. en Begrijpend lezen- en zinsontledingsoftware Lees- en informatieve	Methode gebonden toetsen Avi BRUS SVS I II III CITO Lezen met begrip

	boeken. Bosatlas (ook op cd-rom) Diverse woordenboeken. Van tijd tot tijd (geschiedenis) Van 0 tot nu deel 1 t/m 5 nieuwsbegrip	CITO Begrijpend lezen CITO woordenschat CITO Intake formulier NTC
--	---	---

3.1.2 Doelstelling en onderwijsplanning voor leerlingen uit Richting 2

Doelstelling: Wanneer één van de ouders Nederlands spreekt met het kind en de taal van de andere ouder samenvalt met de dagschooltaal, heeft de leerling te maken met twee talen. Beide talen worden redelijk tot goed beheerst. Het streven van ons NTC onderwijs zal ook nu gericht zijn op het bereiken van de kerndoelen, zoals geformuleerd voor het Nederlandse Primair Onderwijs. Omdat de startsituatie anders is, zal veelal in de lagere leerjaren gebruik van aanvullende leermiddelen en didactiek noodzakelijk zijn. Het kan zijn dat voor deze leerlingen de leerweg daarom langer is, dat wil zeggen dat de kerndoelen op de leeftijd van 14 jaar bereikt worden.

Wanneer de niet-Nederlandse taal duidelijk dominant is of wanneer het kind te maken heeft met een andere dagschooltaal, komt de beginsituatie van het kind meer overeen met de kenmerken van richting 3. In zo'n geval is het van belang om de Nederlandse taalontwikkeling nauwkeurig te volgen en aan te sluiten bij het niveau van de leerling. Het bereiken van de kerndoelen zal dan (in overleg met de ouders) moeten worden losgelaten, en er zal toegewerkt worden naar de doelen van het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (zie de doelstelling en onderwijsplanning voor leerlingen in taalsituatie 3).

Onderwijsplanning: Bij het maken van lesplanningen voor kinderen in richting 2 is de meertaligheids problematiek nadrukkelijk aanwezig; het kind groeit op met twee talen. Extra aandacht wordt besteed aan auditieve aspecten, Nederlandse klank/tekenkoppeling, het (voortgezet) lezen, de spelling en woordenschatuitbreiding. Het bepalen van de lesinhoud in deze situatie hangt af van het niveau van Nederlandse taalbeheersing. Indien nodig worden additionele leermiddelen en didactiek toegepast, waarbij het bereiken van de kerndoelen richtinggevend zal zijn bij het bepalen van de

onderwijsinhoud. Aansluiting bij het onderwijs in Nederland is immers ook voor deze groep de doelstelling van het NTC onderwijs.

Basismaterialen	Aanvullende materialen	Toetsmiddelen
Groep 1 en 2		
Schatkist Activiteitenmap taal – lezen. IDEE Bas Wat zeg je? (auditieve ontwikkeling) Routineboek Van beginnende geletterdheid tot lezen (kopieermap groep 1,2,3)	Taal- en woordenschatsoftware, Prentenboeken Ontwikkeling materiaal (rijm, letterspelletjes ed.) Pico Piccolo leerspel LOCO Bibliotheek prentenboeken en voorleesboeken Boekje bandje Schrijfoefeningen groep 2	Taal voor kleuters CITO Intakeformulier NTC Tak toets
Groep 3		
Veilig leren lezen Taal- en woordenschat spelmateriaal Routineboek Van beginnende geletterdheid tot lezen (kopieermap groep 1,2,3)	Lees- en prentenboeken Taal- en woordenschatsoftware Oefenmateriaal woordenschat Extra verwerkingsmateriaal van “Veilig leren lezen” Pico Piccolo Letterbingo en andere spelletjes	Methode gebonden toetsen SVS 1 CITO AVI of DMT Intakeformulier NTC Lezen met begrip CITO Tak toets

Groep 4 t/m 8		
Taal actief	Taal- en woordenschatsoftware. Begrijpend lezen- en zinsontledingsoftware Goed begrepen begrijpend en studierend lezen (groep 7 en 8) Oefenen met taal Woordenschat (groep 8) Lees- en informatieve boeken. Nieuwsbegrip Bosatlas (ook op cd-rom) Diverse woordenboeken. Van tijd tot tijd (geschiedenis) Van 0 tot nu deel 1 t/m 5	Methode gebonden toetsen Avi BRUS SVS I II III CITO Lezen met begrip CITO Begrijpend lezen CITO woordenschat CITO Intake formulier NTC

3.1.3 Doelstelling en onderwijsplanning voor leerlingen uit Richting 3

Doelstelling: In deze situatie is de leeftijd waarop met de lessen Nederlands begonnen wordt, evenals het Nederlandse taalaanbod binnen het gezin, een belangrijke factor. Indien er thuis niet of nauwelijks Nederlands wordt gesproken zullen de vorderingen gering zijn. Leerlingen in richting 3 werken toe naar het behalen van het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal, dat op zestienjarige leeftijd kan worden afgenomen. Het accent ligt aanvankelijk vooral op het verbeteren van de mondelinge taalvaardigheid, luisteren en spreken. Afhankelijk van het te behalen niveau (elementaire kennis, basiskennis of uitgebreide kennis), wordt in overleg met de ouders, bepaald op welk moment de schriftelijke taalvaardigheid aan bod kan komen. Zo gauw als mogelijk wordt bovendien aansluiting gezocht bij de (T2-)leermiddelen van richting 2.

Onderwijsplanning: Om bovenstaande doelstellingen te kunnen bereiken is het aanbrengen van een basiswoordenschat van wezenlijk belang. Dat betekent dat het opbouwen en uitbreiden van de woordenschat systematisch moet worden aangepakt.

Basismaterialen	Aanvullende materialen	Toetsmiddelen
Groep 1 en 2		
Zie materialen onder taalsituatie 2	Zie aanvullende materialen onder taalsituatie 2. Speciale begeleiding individueel	Intakeformulier NTC Observatielijsten Tak toets
Groep 3		
Praatboeken Veilig leren lezen met aanvullend materiaal.	Vorbereidende materialen bij Veilig leren Lezen Taal-woordenschatsoftware en leeshulp	Methodegebonden toetsen Tak toets AVI of DMT
Groep 4 t/m 8		
Het onderdeel woordenschat van Taal actief. Met woorden in de weer	Zie aanvullende materialen onder taalsituatie 2. Taalboek en taalextra boek Taal actief Beeldwoordenboek Leeshulp Klipper en zoeklicht leesboeken Met woorden in	Intakeformulier NTC AVI, Brus Woordenschattoets CITO

3.1.4 Nederlandse cultuur

Omdat de 'Oranje Viermaster' NTC-leslocatie tot doel heeft om de aansluiting met Nederland en het Nederlandse onderwijs zo goed mogelijk te laten verlopen maakt naast de Nederlandse taal ook de Nederlandse cultuur onderdeel uit van het onderwijsaanbod.

Dit onderdeel wordt thematisch, schoolbreed aangepakt. De 'Oranje Viermaster' maakt hierbij gebruik van boeken van de bibliotheek van Rotterdam. Aansluitend bij de thema's zijn de door de 'Oranje Viermaster' georganiseerde cultuur feesten en schoolkampen en maakt ze waar mogelijk gebruik van de Nederlandse gezinnen die hier wonen met bijvoorbeeld een kaasboerderij, om kleine excursies te organiseren.

Het internet is een belangrijke bron van informatie voor het maken van werkstukken en het bespreken van actuele zaken in Nederland. Verder wordt gebruik gemaakt van Nederlandse kranten en tijdschriften om tijdens lessen actualiteiten met kinderen te bespreken.

3.2 Leertijd

De 'Oranje Viermaster' zorgt ervoor dat er voldoende tijd is voor leerlingen om zich het leerstofaanbod eigen te maken. Zoals eerder is aangegeven bestaat er een richtlijn van een minimum aantal gewenste onderwijs uren van 120 uren per jaar ~ circa drie uur per week. De 'Oranje Viermaster' realiseert zich dat kinderen in Nederland - met 8 uur taalonderwijs per week - al moeite hebben de kerndoelen Nederlandse taal te halen: het behalen van de kerndoelen in 3 uur per week door NTC leerlingen noodzaakt de leerkrachten van de 'Oranje Viermaster' tot het stellen van **leerstofprioriteiten!**

Onderwijs –en leertijd. Om ervoor te zorgen dat de onderwijstijd maximaal wordt gebruikt zorgen de leerkrachten ervoor dat de lessen op tijd beginnen, gaan ordeverstoringen tegen en doen er alles aan om lesuitval te voorkomen. De leertijd kan uitgebreid worden door het geven van huiswerk aan leerlingen die dit qua tijd en niveau aankunnen. De leerkrachten houden de tijd voor niet-onderwijsinhoudelijke zaken – klassenmanagement, administratie, organisatie – tijdens de les zo beperkt mogelijk. Door onderwijs op maat te geven en door leerlingen zelfstandig te laten werken, krijgen leerlingen met extra onderwijsbehoeften extra leertijd.

Prioriteiten. De beperkte tijd die de leerkrachten ter beschikking staat, noodzaakt hen tot het stellen van prioriteiten in de aan te bieden leerstof: welke leerstof moeten zeker wél en welke moet in mindere mate aan bod komen in de taallessen. In de groepen 1 en 2 staat luistervaardigheid en spreekvaardigheid centraal. Verder wordt er ruim aandacht besteed aan ontluikende geletterdheid. In groep 3 zijn luistervaardigheid en spreekvaardigheid belangrijk en ligt het accent op technisch lezen. In de groepen 4 t/m 8 krijgen mondelinge instructie en schriftelijke taalvaardigheid een sterk accent. Minder accent krijgen instructie taalbeschouwing en technisch lezen.

3.3 Didactisch handelen en pedagogisch klimaat

Gelet op wat in het hoofdstuk ´missie en ambitie´ wordt aangegeven, zal de ´Oranje Viermaster van Oranje´ zich de komende vier jaar extra gaan bezighouden met leerlingenzorg en de ontwikkeling van een woordenschatleergang met als doel professionalisering van het onderwijs. In de schoolgids worden ieder jaar de verbeterpunten beschreven en het daaropvolgende jaar wordt verslag gedaan van de resultaten.

3.3.1 Leergang woordenschat onderwijs

De ´Oranje Viermaster´ -lessen worden bezocht door leerlingen uit alle taalsituaties. Daarom is het woordenschat onderwijs systematisch toegevoegd in haar schoolprogramma.

1. de methode taalactief heeft een eigen woordenschat lijn. De woorden worden volgens de richtlijnen uit de cursus en de methode "met woorden in de weer" aan geboden ; voorbereiden, , semantiseren, consolideren en controleren.
2. Kinderen met een mindere kennis van de Nederlandse taal worden door de leerkracht voorbereid voor het "ankerverhaal" wat met de hele niveaugroep wordt besproken.
3. Het scheppen van een taalstimulerende omgeving. Het gaat daarbij om het vergroten van het taalaanbod. Zo worden leesbevorderende activiteiten georganiseerd; hiervoor zijn leesboeken aangeschaft die aansluiten bij leerlingen uit taalsituatie 2 en 3. Ook zullen de leerkrachten zich oriënteren op de aanschaf van educatieve NT2 software en woordenschat verrijkende taalspelletjes.

Leerlingen uit taalrichting 3 hebben vaak geringe woordenkennis. Ook laat de mondelinge taalvaardigheid in het Nederlands bij veel leerlingen te wensen over. De passieve beheersing van het Nederlands is vaak redelijk, maar het schort aan vaardigheden in begrijpend luisteren en -lezen. Daarom heeft de

'Oranje Viermaster' een aparte Richting 3 groep gestart. Deze groep bestaat inmiddels 2 jaar en de (*niet meetbare*) resultaten zijn zeer positief. (welbevinden). Tijdens het afgelopen schooljaar is er een test gedaan met de door de SNOB toegestuurde "Alfafa" methode. De komende jaren wordt bekenen of de school een budget heeft om deze methode aan te schaffen.

3.4 Leerlingenzorg

3.4.1 Algemeen

Om beter inzicht te krijgen in de taalsituaties van leerlingen en de verwachtingen die ouders hebben heeft de 'Oranje Viermaster' een aanname beleid ontwikkeld, hierin staat de aanname procedure beschreven. Ook is het een belangrijk instrument om leerdoelen vast te stellen.

Voor elke taalsituatie zijn doelen gesteld en met behulp van signaleringstoetsen wordt in de loop van het leerproces nagegaan of leerlingen deze doelen halen. Bij uitval verricht de leerkracht nader onderzoek en stelt een handelingsplan op. Ook kinderen die opvallend hoger presteren dan de norm, krijgen een aangepast programma.

In de zorg voor de leerlingen worden 4 fasen onderscheiden:

- 1 Signaleren/opsporen van risico leerlingen
- 2 Diagnosticeren/doen van nader onderzoek
- 3 Remediëren/speciale begeleiding
- 4 Evaluatie van de speciale begeleiding.

3.4.2 Signalering

Groep 1 en 2: Taal voor kleuters, intake en observaties, TAK

Groep 3: Drie minuten toets, SVS-1, AVI, lezen met begrip, TAK

Groep 4: Methode afhankelijke taal toets en dictees, Drie minuten toets, SVS-2, AVI, lezen met begrip.

Groep 5 t/m 8: Methode afhankelijke taal toets en dictees, Drie minuten toets, SVS-2, SVS-3, DMT, toetsen begrijpend lezen, woordenschat, AVI.

De 'Oranje Viermaster' hanteert het onderstaande toetschema.

Toets	1/2	3	4	5	6	7	8
TAK	Indien nodig	Indien nodig	Indien nodig				
Taal voor kleuters	januari en juni						
SVS-1		december en juni	februari en juni				
SVS-2				februari en juni	februari en juni		
SVS-3						februari en juni	februari
AVI		Na boekje 9 VLL	Indien nodig december en mei	Indien nodig december en mei	oktober en maart		
DMT		oktober en maart	oktober en maart	oktober en maart	oktober en maart	oktober en maart	oktober
Lezen met begrip		Na boekje 12 VLL	Januari en juni				
Begrijpend lezen				december	december	december	december
woordenschat				april	november en april	november en april	november
Eindtoets CITO							februari

3.4.3 Diagnosticeren

De leerkrachten van de 'Oranje Viermaster' diagnosticeren de leerlingen die in de Cito-toets op D- of E-niveau presteren. Voor het diagnosticeren worden de volgende materialen gehanteerd:

- groep 1, 2: TAK, Wat zeg je registratie formulieren, Protocol leesproblemen en dyslexie registratie formulieren

– groep 3 t/m 8: Speciale leesbegeleiding, AVI, analyseschema van SVS 1, 2 en 3 (Cito-LVS), Spellingplan en TAK (onder- en bovenbouw). Protocol leesproblemen en dyslexie registratie formulieren. (groep 3 en 4)

Voor leerlingen die op D-niveau presteren is het afhankelijk van de uitkomsten van het diagnosticeren of de leerkracht besluit om de informatie in de leerlingen bespreking in te brengen. Leerlingen die op E-niveau presteren komen altijd in de leerlingen bespreking aan de orde.

3.4.4 Speciale begeleiding

Indien blijkt dat naar aanleiding van de verzamelde informatie een handelingsplan noodzakelijk is, bespreken de leerkrachten deze informatie in een leerlingen bespreking. In of naar aanleiding van de leerlingen bespreking stellen ze de diagnose vast, als uitgangspunt van het handelingsplan. Als de leerkrachten een handelingsplan opstellen, delen ze dat mee aan de ouders.

In het handelingsplan staat aangegeven wat de vraagstelling is, welke leerdoelen gesteld worden voor een vooraf vastgestelde periode, met welke middelen en werkwijzen dit bereikt wordt en hoe dit georganiseerd wordt. De uitvoering van dit handelingsplan geschiedt in principe door de leerkracht in de groep. Een handelingsplan bestrijkt in de meeste gevallen een periode van zes weken en kan na evaluatie verlengd worden.

In plaats van (of naast) individuele handelingsplannen werken de leerkrachten als dit mogelijk is ook met handelingsplannen voor een groep(je) leerlingen.

De 'Oranje Viermaster' heeft de mogelijkheid individuele leerlingen met leesproblematiek te verwijzen naar een onafhankelijk Remedial Teacher.

3.4.5 Evaluatie

Systematische toetsing en observatie is een belangrijk aandachtspunt. Zo kan de ontwikkeling van de kinderen worden bijgehouden en beoordeeld. Door een eventuele aanpassing van het onderwijsprogramma kan dit zo goed mogelijk op het kind worden afgestemd. Voor leerlingen in richting 1 en 2 speelt de vergelijking met leeftijdgenoten in Nederland een belangrijke rol. De klassikale toetsgegevens worden verzameld in een map.

In het geval dat speciale begeleiding nodig is, kijkt de leerkracht, na een van tevoren vastgestelde periode of de speciale begeleiding effect heeft gehad en of voortzetting van speciale begeleiding wenselijk is. Dit kan in bepaalde gevallen in samenspraak gaan met medewerkers van de Stichting NOB. Handelingsplannen worden bewaard in het leerlingen dossier.

Hoofdstuk 4   Ondersteunende processen

4.1 Bestuurlijke organisatie

Het schoolbestuur wil in het algemeen vooral een beleidsbepalend bestuur zijn. Het bestuur wil met name verantwoordelijk zijn voor het langetermijnbeleid (strategisch beleid) van de school. Het kortetermijnbeleid (operationeel beleid) is ingebed in dit strategisch beleid en dient door de directeur vormgegeven te worden, zodat de directeur ook goed onderwijskundig leiderschap kan voeren. Ten aanzien van de financiën van de school wenst het bestuur, gelet op de historisch gegroeide situatie, vooralsnog een meer uitvoerend bestuur te zijn.

De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden die aan de leerkracht/directeur gemandateerd zijn, zijn vastgelegd in een directiestatuut.

4.2 Financieel beleid

De 'Oranje Viermaster' is aangesloten bij de St.NOB en ontvangt ongeveer de helft van haar inkomsten via subsidie van deze stichting. Daarnaast wordt jaarlijks lesgeld betaald door de ouders. Deze bijdrage kon voorheen laag worden gehouden omdat een groot deel van de personele kosten werden gedragen door het Portugese Ministerie van Onderwijs. Deze subsidie is echter in het jaar 2003-2004 stopgezet. Dit betekent dat de inkomsten van de 'Oranje Viermaster' bestaan uit subsidie vanuit Nederland en de ouderbijdrage.

Deze inkomsten worden besteed aan:

- salarissen van onderwijzend personeel;
- reiskosten van de leerkrachten: deze post is relatief hoog omdat de 'Oranje Viermaster' werkt vanuit verschillende locaties, verspreid over de Algarve. Les wordt dus gegeven door leerkrachten die veel moeten reizen. Voor aankomend schooljaar zullen reiskosten niet (geheel) meer worden vergoed;
- huisvestingskosten: de 'Oranje Viermaster' betaalt voor alle locaties die gebruikt worden voor onderwijs aan de betreffende scholen een bijdrage
- aanschaf van (ICT) leermiddelen, nodig om bij te blijven bij de laatste onderwijskundige ontwikkelingen (in Juni 2007 zijn 4 laptops incl Internetverbinding aangeschaft)
- secundaire arbeidsvoorwaarden: secundaire arbeidsvoorwaarden zijn als gevolg van het wegvallen van de eerder genoemde Portugese subsidie teruggebracht tot een minimum;

- kosten gemaakt voor administratie en het gebruik van telefoon en internet;
- kosten voor bibliotheek en de abbonees op de vele tijdschriften die de school heeft en wervingskosten;
- voor (culturele) activiteiten wordt na het wegvallen van de Portugese subsidie een bijdrage gevraagd aan de ouders per activiteit.

Naast de reguliere subsidie ontvangt de 'Oranje Viermaster' ook extra gelden voor ICT-onderwijs. De komende jaren zal deze extra subsidie vooral worden ingezet voor het onderhouden van een eigen interactieve website, en het aanvullen van het leermiddelen-softwarepakket.

4.3 Huisvesting

De 'Oranje Viermaster' stelt zich ten doel het onderwijs zoveel mogelijk in de eigen woonomgeving van de doelgroep te laten plaatsvinden. Omdat de Nederlandse les buiten de reguliere schooltijden van de dagschool valt, wordt hiermee de reistijd voor de leerlingen zoveel mogelijk beperkt. Daarom wordt op verschillende plaatsen, op verschillende locaties verspreid over de Algarve lesgegeven. Er wordt lesgegeven in klaslokalen van Portugese- en internationale scholen.. De afspraken met zowel de Portugese- als de internationale scholen worden door de 'Oranje Viermaster' zelf gemaakt.

Komend jaar zal een nieuw lespunt in gebruik genomen gaan worden, namelijk in Castro Marim in de Oost-Algarve.

De 'Oranje Viermaster' beschikt sinds kort over een eigen gesponserde ruimte waar bijvoorbeeld lesmateriaal opgeborgen kan worden, de bibliotheek gehuisvest kan worden en centrale bijeenkomsten en vergaderingen kunnen plaatsvinden. Deze centrale locatie is, en wordt gesponserd door 'Krazy World' in Algoz.

4.4 Personeelsbeleid

De doelen van ons personeelsbeleid zijn:

- het creëren van goede arbeidsvoorwaarden en een duidelijke rechtspositionele basis die zekerheid biedt en perspectieven geeft;
- het bevorderen van een goede werksfeer en een goed werkklimaat waarin het personeel tot z'n recht komt, zich geaccepteerd en veilig voelt en waar samenwerking bevordert wordt;
- komen tot verbetering en optimalisering van de kwaliteit van de arbeid;
- het realiseren van een effectieve inzet van mensen ten behoeve van de doelstelling van de school: het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs.

De 'Oranje Viermaster' is een snel groeiende school met;

- in het schooljaar 2002-2003 een totaal aantal van 87 leerlingen en 3 leerkrachten
- in 2006-2007 een totaal van 101 leerlingen en 3 leerkrachten
- in 2007-2008 een totaal van mogelijk 120 leerlingen met een lerarenteam van 5 leerkrachten.

Het bestuur heeft vastgesteld dat het leidinggeven aan de school niet eenvoudig te combineren is met lesgeven. Vandaar dat het bestuur per 15 mei een directeur heeft aangesteld; de directeur is oa. eindverantwoordelijk voor;

- de vormgeving van het onderwijs (in nauw overleg met het bestuur)
- het schrijven van de jaarlijkse schoolgids
- het opstellen van het schoolplan
- aansturing en begeleiding van het onderwijsteam
- goed verlopen van oudercontacten
- externe communicatie (samen met Bestuursvoorzitter van de 'Oranje Viermaster')
- financieel beleid
- onderhouden externe contacten

Tevens zijn recent de volgende docenten aangesteld;

Jacqueline van Lingen

Liesbeth Christiaens

Margriet Boerma

Jeroen van Berkum

In haar personeelsbeleid streeft de 'Oranje Viermaster' zoveel mogelijk naar kwaliteit, continuïteit en professionaliteit. Ongeveer één maal per 3 jaar, op kosten van de 'Oranje Viermaster', volgen leerkrachten een bijscholingscursus van de St. NOB. In juli 2007 heeft Jacqueline van Lingen samen met de nieuwe directeur de bijscholingscursus van de St. NOB gevolgd. De bestuursleden van de 'Oranje Viermaster' worden ook in de gelegenheid gesteld hun bestuurlijke deskundigheid te vergroten middels een cursus via de St. NOB.

4.5 Veiligheidsbeleid

De klachtenregeling van onze NTC-school voorziet, zoals in de schoolgids vermeld, onder meer in een vertrouwenspersoon ter plekke, terwijl we ook bekend hebben gemaakt hoe het meldpunt vertrouwensinspecteurs in Nederland bereikt kan worden. Voor schoolreisjes en activiteiten zijn goede afspraken gemaakt, waaronder ook over toezicht en verzekeringen. Zo passen we bijvoorbeeld tijdens schoolreisjes, de in Nederland geldende vuistregel van één begeleider op zes leerlingen toe.

4.6 Oudercontacten

Contacten met ouders zijn erg belangrijk ter ondersteuning van het Nederlands leren. Onze school wil de belangrijke rol die ouders hierbij hebben meer voor het voetlicht brengen. Omgekeerd is het belangrijk dat ouders weten wat er op school aan bod komt, zodat zij hierop kunnen inspelen. In de toekomst wil onze school per lesgroep aan het begin van het schooljaar een bijeenkomst met ouders organiseren, waarin wij de werkwijze voor het komende schooljaar toelichten.

In deze informatieavond zal ook het belang van thuis Nederlands spreken naar voren komen, en zullen we tips geven hoe ouders het Nederlands taalaanbod kunnen vergroten. Naar verwachting zal hierdoor bij de kinderen de motivatie toenemen om Nederlands te leren.

Een ander aspect dat we de komende periode zullen bekijken is in hoeverre ouders betrokken kunnen worden bij werkzaamheden die het onderwijsleerproces ondersteunen. We denken hierbij onder andere aan contactouders, klassenassistenten en een organisatiecomité bij activiteiten.

De contacten met de ouders vinden vooral via de leerkrachten en directeur plaats. Behalve mondelinge, individuele contacten (**oudergesprekken**) over de voortgang van het leerproces van de leerling, is er schriftelijke communicatie via een **Nieuwsbrief**, welke 4x per jaar verschijnt.

Aan het begin van elk schooljaar ontvangen alle ouders een **schoolgids**, met uitgebreide informatie over de organisatie en onderwijs-inhoud van de Nederlandse school in de Algarve. Bovendien worden er bij de start van het schooljaar **informatie-bijeenkomsten voor ouders** georganiseerd. Vanaf het nieuwe schooljaar 2007-2008 zal de directeur een **wekelijkse memo** verzorgen (per email) met relevante informatie voor de ouders.

Voor het doen van mededelingen aan ouders door het bestuur, wordt gebruik gemaakt van de bestaande informatie-kanalen (**email, nieuwsbrief en schoolgids**). Daarnaast worden formele bestuursmededelingen per brief aan ouders medegedeeld. Bij peilingen met betrekking tot nieuw op te zetten activiteiten maakt het bestuur ook gebruik van de schriftelijke enquête onder ouders als middel tot communicatie.

De 'Oranje Viermaster' hecht groot belang aan goede informele contacten tussen ouders en leerkrachten, en tussen ouders onderling. Deze worden gestimuleerd via de gezamenlijke buitenschoolse activiteiten waar ouders ook

actief bij worden betrokken, zoals het jaarlijkse Koninginnedagfeest, het Sinterklaasfeest, het schoolkamp, en andere festiviteiten.

4.7 Externe contacten: netwerkvorming

- **Bestuurlijke organisatie**

In 1988 is gestart met de Nederlandse lessen in de Algarve. Sinds 1998 is er een stichting opgericht welke wordt bestuurd door een aantal vrijwillige ouders onder leiding van een voorzitter.

Het bestuur bestaat momenteel uit 3 leden: een Voorzitter, Secretaris en Penningmeester vullen momenteel samen alle bestuurstaken in. Voor invulling van meer bestuursfuncties staan momenteel twee vacatures uit. Om een goede communicatie tussen ouders en de 'Oranje Viermaster' te waarborgen, zijn er per schooljaar per leslocatie contactouders aangesteld, welke als tussenpersoon tussen ouders en bestuur fungeren. Ook voor komende schooljaren gaan wij hiermee door.

- **Contacten met officiële instanties**

- Zoals eerder vermeld heeft de 'Oranje Viermaster' veel contact met de *Stichting Nederlands Onderwijs Buitenland (St.NOB)*. Via deze stichting ontvangt zij subsidie van de Nederlandse Overheid en deskundigheidsbevordering op bestuurlijk en onderwijskundig gebied. Onze school ervaart deze samenwerking als zeer waardevol en beschouwt de ondersteuning en begeleiding van de St.NOB als onmisbaar voor het goed functioneren van de 'Oranje Viermaster'.

- **Contacten in de regio**

- *Leslocaties:*

de contacten met de scholen waarvan de 'Oranje Viermaster' leslokalen gebruikt. De 'Oranje Viermaster' communiceert direct met de directie van de scholen waarvan we lesruimtes huren of gebruiken.

- *De Nederlandse gemeenschap in de Algarve:*

Het aantal in de Algarve woonachtige Nederlanders is de laatste jaren sterk toegenomen. Vijf jaar geleden is er een Nederlandse Club Algarve (NCA) opgericht, welke zich ten doel stelt, de in de Algarve woonachtige Nederlanders en Vlaamingen met elkaar in contact te brengen en de Nederlandse cultuur levend te houden.

De 'Oranje Viermaster' heeft in juni 2007 hernieuwd contact gelegd met deze club en samenwerking zal in de toekomst worden uitgebreid. Bijvoorbeeld in

het organiseren van culturele activiteiten. Afsproken is om elkaar op de hoogte te houden van activiteiten en geïnteresseerde Nederlanders naar elkaar door te verwijzen. De 'Oranje Viermaster' krijgt tevens in de zomer van 2007 een artikel in het blad van de NCA en toekomstig een vaste rubriek.

- *De Portugese en internationale gemeenschap in de Algarve:*

Om het bestaan van de 'Oranje Viermaster' in de regio zelf onder de aandacht te brengen van een breed publiek, zullen contacten worden gelegd met de plaatselijke, Portugese en internationale pers. Ook via de 'Oranje Viermaster'-website wordt bekendheid gegeven aan het Nederlandse Onderwijs in de Algarve. (www.deoranjeviermaster.com)

4.8 Beleidsvoornemens

Hieronder vindt u de beleidsvoornemens ten aanzien van de ondersteunende processen;

Beleidsvoornemens ten aanzien van personeel. In de komende jaren willen wij:

- 1 Zorgdragen voor een verbetering van arbeidsvoorwaarden
- 2 Werken aan teamvorming en coaching: ondersteunen, samenwerken en feedback geven, werken aan een gemeenschappelijke visie en een doorgaande lijn
- 3 Extra inkomensbronnen ontwikkelen

Hoofdstuk 5   **Integrale zorg voor kwaliteit**

In dit hoofdstuk vindt u een algemene beschrijving van ons kwaliteitsbeleid. Wij stellen ons hierbij de volgende 5 vragen:

- Doet de school de goede dingen?
- Doet de school die dingen goed?
- Hoe weet de school dat?
- Vinden anderen dat ook?
- Wat doet de school met die wetenschap?

Ons kwaliteitsbeleid valt uiteen in vijf stappen;

- bepalen van de kwaliteit (daarbij willen wij gebruikmaken van het zelfevaluatie-instrument van de Stichting NOB)
- formuleren van prioriteiten
- ontwikkelen van een aanpak
- uitvoeren en evalueren en borgen van de kwaliteit
- formuleren van een overzicht van de beleidsvoornemens van de school.

Verbeterplannen spelen een centrale rol in ons kwaliteitsbeleid. In dit hoofdstuk zullen we beschrijven hoe die totstandkomen en hoe wij deze gebruiken. Wij zien de zorg voor kwaliteit als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Daarom worden naast de leerkrachten ook de ouders en de kinderen hier nadrukkelijk bij betrokken.

5.1   Bepaling van de kwaliteit (diagnose)

De eerste stap in de kwaliteitscyclus is het bepalen van de huidige kwaliteit van de school, de handhaving daarvan en gewenste verbeterpunten of beleidsvoornemens.

De huidige kwaliteit kan bepaald worden via het zelfevaluatie-instrument van de Stichting NOB. De 'Oranje Viermaster' gaat in het verloop van het schooljaar een dergelijke zelfevaluatie uitvoeren.

De gewenste kwaliteit wordt gebaseerd op onder andere de in hoofdstuk 2 geformuleerde missie en visie. Andere informatiebronnen die de school bij het bepalen van de huidige en uitwerken van de gewenste kwaliteit kan gebruiken zijn:

- ouderenquête(s),
- observaties,
- sterkte & zwakte analyses,
- functioneringsgesprekken,

- prestaties meten: toetsen, groeps- en schoolprofielen, vorderingenoverzichten, leerlingvolgsysteem, vergelijking Cito-scores met gemiddelde standaardscores,
- vragenlijsten aansluiting op vervolgonderwijs.

5.2 Formuleren van prioriteiten en doelen

In het schoolplan wordt een overzicht gegeven van de beleidsvoornemens voor de komende 4 jaar (zie schema hoofdstuk 6). In de schoolgids, zal vervolgens worden aangegeven aan welke beleidsvoornemens dat schooljaar zal worden gewerkt.

De 'Oranje Viermaster' wil komen tot een situatie van 'de handen vrij voor de kinderen'. Docenten worden gemakkelijk in beslag genomen door organisatorische randzaken waardoor aandacht voor het onderwijs en de kinderen zelf in het gedrang komt.

De 'Oranje Viermaster' wil daarom dat docenten zich meer met onderwijs (kwaliteit) bezig kunnen houden en minder met organisatie. De 'Oranje Viermaster' kan daardoor blijven bieden waar zij sterk in is, nl. **individueel gericht onderwijs met veel aandacht voor de kinderen individueel.**

Om dat te bereiken dient **het onderwijsteam organisatorisch ontlast te worden**, daartoe stelt de 'Oranje Viermaster' de volgende subdoelstellingen en activiteiten;

- Het verbeteren van betrokkenheid en participatie van ouders (ter lastenverlichting van de leerkrachten)
- De docenten, directeur en bestuur werken aan persoonlijke ontwikkeling door relevante bijscholing te volgen
- Persoonlijke kwaliteiten binnen het onderwijsteam worden optimaal benut door een vastomlijnd taakbeleid
- Verbeteren interne organisatie onderwijsteam
- Meer aandacht voor onderwijskwaliteit door aanstellen leerkracht die analyseert en stuurt op kwaliteit

5.3 Ontwikkelen van een verbeterplan

Welke middelen moeten worden ingezet en welke actie dient te worden ondernomen om de verbetering te realiseren?

- Ontwikkelen van een vastomlijnd taakbeleid voor onderwijsteam
- Een verdere verbetering van communicatie binnen het onderwijsteam; leerkrachten moeten van elkaar weten waar ze mee bezig zijn, programma's dienen op elkaar te worden afgestemd.
- De onderwijskwaliteit zal meer richting en focus worden gegeven via het aanstellen van één leerkracht die zich centraal bezig houdt met kwaliteit en tevens richting aangeeft in onderwijsinhoudelijke zaken. Docenten zullen zich verder minder met organisatie en meer met onderwijs gaat bezighouden. Een groot deel van de organisatorische taken worden derhalve toebedeeld aan de rol van Directeur.
- De onderwijskwaliteit zal meer richting en focus worden gegeven door meer aandacht voor persoonlijke planning; gezamenlijke thema's dienen van te voren vastgesteld te worden. Hierdoor kan op een meer pro-actieve wijze worden gewerkt aan kwaliteit. Het wordt tevens makkelijker lessen van een collega over te nemen bij uitval. Aandacht hierbij verdient het accuraat bijhouden van het Leerlingvolgsysteem, dit schept namelijk een gedetailleerd beeld van het functioneren van een kind en is onmisbaar in kennisoverdracht naar een volgende leerkracht.
- Als er sprake is van verschillende niveau's in een groep dient structureel hulp van ouders te worden ingeschakeld om te zorgen voor ondersteuning tijdens de les ter voorkoming van verlies van persoonlijk aandacht naar de leerling.
- ICT en Internet dienen een meer centrale rol te gaan innemen binnen ons onderwijs gezien de vrijwel onbeperkte mogelijkheden. (Om dit te bewerkstelligen zijn in juni 2007 vier laptops met internetaansluiting aangeschaft).
- Kinderen werken met een takensysteem, kinderen wordt hierbij vrijheid en verantwoordelijkheid gegeven, hiermee willen wij voorkomen dat kinderen een stuk motivatie verliezen door teveel in een 'keurslijf' te zitten en persoonlijke creativiteit te verliezen.
- De ouderparticipatie wordt verder verbeterd door het verzorgen van aanvullende communicatie naar de ouders; het dient de ouders duidelijk te zijn wat is er gaande is en wat de doelstellingen van de school zijn. Naast de gebruikelijke kanalen als de schoolkrant, (nieuws-) brieven zal dit worden ingevuld door de directeur via onder andere een wekelijkse nieuws-memo aan ouders.
- Oudersparticipatie wordt actief gestimuleerd via het invullen van een **interesseformulier**. Ook zal een **inventarisatielijst** van kwaliteiten

van ouders worden opgesteld (wie kan wat en hoe kunnen we deze kwaliteiten gebruiken in ons onderwijs). De 'Oranje Viermaster' wil de ouders de volgende rollen toewijzen; voorleesouders, hulpouders (ondersteuning tijdens lessen), contactouders, 'activiteitencommissies' bestaande uit ouders bij organisatie van evenementen.

- Het onderwijsteam stelt een meer uniforme werkwijze centraal, dit zal bijdragen aan verhogen van efficiency en professionele uitstraling: bijvoorbeeld gebruik maken van dezelfde formulieren (huiswerkformulier, intake-formulier, rapport, rooster etc)
- De bestuurlijke organisatie van de 'Oranje Viermaster' wordt doorzichtiger gemaakt door het op papier beschrijven van verantwoordelijkheden, de overlegstructuur (belangrijk in verband met verschillende locaties) en het personeelsbeleid (waarin salariëring en voorwaarden zijn vastgesteld).
- Eenheid in uitstraling en onderlinge binding tussen alle betrokken partijen wordt verstevigd door te werken aan eenduidige thema's en (meer) buitenschoolse activiteiten (hierbij zal tevens steviger worden aangedrongen op de noodzaak tot aanwezigheid van kinderen).

5.4 Uitvoeren en evalueren van een verbeterplan

De volgende stap in ons kwaliteitsbeleid is het maken van keuzes: om goed te kunnen werken aan de kwaliteit is het belangrijk om met elkaar prioriteiten te stellen. De prioriteiten formuleren wij op een SMART-manier in de vorm van concrete doelstellingen. **SMART staat voor:**

- **S**pecifiek: concreet
- **M**eetbaar: evalueerbaar
- **A**ceptabel: instemming van betrokkenen
- **R**ealistisch: haalbaar
- **T**ijsgebonden: gepland in tijd

In het schoolplan geven wij een overzicht van de beleidsvoornemens voor de komende vier jaar (zie schema hoofdstuk 6). In de schoolgids geven wij vervolgens aan, aan welke beleidsvoornemens dat schooljaar zal worden gewerkt.

Vervolgens komt het aan op de uitvoering. Hierbij zijn over het algemeen meerdere mensen betrokken, die elk hun eigen verantwoordelijkheid hebben. De Directeur houdt overzicht over het verloop van het proces. In de 'Oranje Viermaster' actie-kalender staat helder genoteerd wat welke aanpak we ontwikkeld hebben om de gestelde doelen te realiseren, wie waarvoor verantwoordelijk is. Ook is een tijdsplanning opgenomen.

Tenslotte evalueren wij de gekozen aanpak, zodat bepaald kan worden of er daadwerkelijk een verbetering is opgetreden en op welke gebieden verdere inspanning nodig is. Overigens wordt al in een vroeg stadium van de uitvoering nagedacht over de evaluatie, zodat we gedurende het proces de informatie kunnen verzamelen die hiervoor nodig is. Ook kunnen we zo het proces gedurende de uitvoering monitoren en waar nodig bijsturen.

5.5 Borgen van kwaliteit

Bij het waarborgen van kwaliteit gaat het om zowel het vasthouden van eenmaal bereikte kwaliteit alsook het vasthouden aan de eenmaal ingezette richting. Met andere woorden: kwaliteit moet worden geborgd.

Bestaande kwaliteit en gerealiseerde verbeteringen moeten worden onderhouden: kwaliteit moet worden geborgd. Het handhaven van de kwaliteit van ons onderwijs wordt bemoeilijkt door de vele personele wisselingen waarmee een NTC-school nu eenmaal te maken heeft. Om dit te ondervangen besteden wij extra veel aandacht aan de overdracht van taken aan nieuwe medewerkers. Zo is er een map waarin alle belangrijke beleidsdocumenten worden verzameld. Nieuwkomers kunnen zich zo eenvoudig inlezen. Verder maken wij gebruik van de volgende middelen om kwaliteit te borgen :

- Taakbeleid
- Activiteiten kalender
- Een goede overdracht bij personeelwisseling
- Gezonde financiële en organisatorische randvoorwaarden
- Een gekwalificeerd en gemotiveerd bestuur
- Een goed gekwalificeerd en uitgebalanceerd onderwijsteam
- planmatig werken: handelingsplannen, weekplanningen, meerjarenplanning, verbeterplannen;
- standaardiseren: gemeenschappelijke afspraken maken en elkaar daarop aanspreken;
- schoolplan/verbeterplan;
- meerjarenbeleidsplan;
- jaarverslag;
- logboek/handboek/afsprakenbundel;
- directiestatuut;
- toetskalender;
- herhaald agenderen van evaluaties (met als vraag: 'Voldoen we nog steeds aan afgesproken kwaliteitseisen?' of: 'Zijn nieuwe kwaliteitseisen nodig?');
- het periodiek evalueren van het kwaliteitssysteem zelf: werkt de gebruikte indeling bij kwaliteitsbepaling bijvoorbeeld nog, geven de begrippen kwaliteit bepalen, verbeteren, bewaken en borgen voldoende duidelijkheid, helpen de verbeterplannen daadwerkelijk om de veranderingen te realiseren?

Hoofdstuk 6**Samenvattende beleidsvoornemens voor de komende vier jaar**

Op basis van de voorgaande hoofdstukken hebben we voor de komende vier jaar een aantal beleidsvoornemens geformuleerd op het gebied van onderwijs, personeel, financiën en overige terreinen. Deze zullen in de komende periode volgens de hierboven beschreven structuur worden uitgewerkt in verbeterplannen.

Items	School jaar 2007/ 2008	School jaar 2008/ 2009	School jaar 2009/ 2010	School jaar 2010/ 2011	na aug. 2011
Het ontwikkelen van structurele geldstromen	X	X	X	X	X
Het verbeteren van betrokkenheid en participatie van ouders	X	X	X	X	X
Opstellen van een formele beschrijving Personeelszaken	X				
Invoering van nieuwe taalmethode	X			X	
Kwaliteitsmanagement ten behoeven van optimaal Onderwijskwaliteit	X	X	X	X	X
Ontwikkelen taakbeleid	X				
Bekijken haalbaarheid peuterspeelgroep/	X				

Nederlandse les voor volwassenen/een evt 2 ^e R3					
Ontwikkelen basisdocumentatie tav kernactiviteiten (bv arbeidsvoorwaarden)	X				
Professionalisering van de organisatie	X	X	X	X	X

Tot slot

Status van het schoolplan

Dit schoolplan is tot stand gekomen in nauw overleg met leraren en schoolbestuur. Zij zijn direct bij het opstellen van het plan betrokken geweest. Het plan is ter goedkeuring voorgelegd aan het bestuur, en het onderwijsteam van de school. Zij hebben met het plan ingestemd.

Dit schoolplan vormt het totaal aan beleidsvoornemens ter verbetering van het kwaliteit onderwijs van de 'Oranje Viermaster'.

De verbeterdoelen uit het plan die prioriteit krijgen in het komende schooljaar worden onder de kop 'Doelen en resultaten van het onderwijs' vermeld in de schoolgids. Daarin geeft de school voor de ouders aan welke verbeterdoelen prioriteit hebben het komende schooljaar, welke activiteiten worden ondernomen om die verbeterdoelen te bereiken en welke (tussentijdse) resultaten worden nagestreefd. In de volgende schoolgids blik de school terug en geeft ouders informatie in hoeverre de in de vorige schoolgids gestelde verbeterdoelen ook daadwerkelijk bereikt zijn.

De 'Oranje Viermaster'

Nederlands Onderwijs Algarve

Namens Bestuur en Onderwijsteam,

Ronald Verheul

Directeur

Juli 2007.

De Oranje Viermaster

afdeling

Voortgezet Onderwijs

**Nederlands Onderwijs
Algarve**

Schoolplan 2007 – 2011 VO

'De Oranje Viermaster' afdeling Voortgezet Onderwijs

Introductie

De 'Oranje Viermaster' (voorheen genaamd SNOA, Stichting Nederlands Onderwijs Algarve) is in september 2002 voor het eerst gestart met een aparte afdeling Voortgezet Onderwijs.

Tot dan toe verzorgde 'de Oranje Viermaster' alleen Nederlandse Taal- en Cultuur-onderwijs op Primair Onderwijs-niveau. Dat doet zij sinds 1988 en het beleid en de werkwijze hiervan staan uitgebreid beschreven in het **schoolplan Primair Onderwijs**.

In september 2002 is gestart met een groep leerlingen in het Voortgezet Onderwijs. In de loop van de tijd is het onderwijskundig beleid nader uitgewerkt en uitgebreid. Voor het schooljaar 2007/2008 gaan wij van start met 2 groepen in het Voortgezet Onderwijs.

Omdat het gaat om één stichting met twee afdelingen is het algemeen beleid wat betreft personeel, huisvesting en bestuurlijke inrichting gelijk aan dat van de afdeling Primair Onderwijs.

Hoofdstuk 1 De functie van het schoolplan

Bijgaand schoolplan van de 'de Oranje Viermaster' heeft de volgende functies:

- Het bewaken en borgen van kwaliteit: het vastleggen van gemaakte afspraken en werkwijzen, waardoor het huidige kwaliteitsniveau continuïteit krijgt en bij personele en/of bestuurswisselingen aan anderen overgedragen kan worden;
- Het bevorderen van kwaliteit door het aangeven van speerpunten voor toekomstig beleid, gericht op kwaliteitsverbetering;
- Het richting geven aan nieuw beleid (in het schoolplan worden beleidsvoornemens opgenomen die speerpunten vormen voor nieuw beleid voor de komende jaren)
- Het verantwoorden en plannen van onderwijsinhoudelijk beleid: m.a.w. hoe wordt het Nederlands onderwijs in de Algarve inhoudelijk vormgegeven en welke instrumenten (lesmethodes, methodieken, etc.) worden hiervoor gebruikt.
- Het afleggen van wettelijke verantwoording aan de overheid (Stichting Nederlands Onderwijs Buitenland, de Onderwijsinspectie Buitenland).
- Het informeren van derden (potentiële ouders, sollicitanten, Nederlandse onderwijsinstanties en andere belangstellenden) over de vormgeving van het Nederlands Onderwijs in de Algarve.

Het schoolplan van 'de Oranje Viermaster' is gebaseerd op de richtlijnen zoals de Stichting Nederlands Onderwijs Buitenland (hierna te noemen St.NOB) deze aangeeft. Bij het schrijven van dit schoolplan is dan ook het schoolraamplan van de St.NOB als voorbeeld gebruikt.

Het onderwijskundig beleid wordt vormgegeven door de leerkrachten onder toezien oog van de directeur en wordt bekrachtigd door het bestuur. In samenspraak worden de beleidskaders en speerpunten bepaald. In hoofdstuk 3 van dit schoolplan wordt dit beleid beschreven met benoeming van kerndoelen, gebruikte methodes, leerlijnen, toekomstige beleidslijnen etc. Dit hoofdstuk is door de docenten verzorgd en vervolgens door de directeur en het bestuur goedgekeurd. De overige hoofdstukken van dit schoolplan zijn door het bestuur en de directeur in onderling overleg voorbereid en uitgewerkt.

Dit schoolplan Voortgezet Onderwijs is voor de eerste keer aangepast en wordt 1x per 4 jaar opnieuw geschreven en bevat derhalve lang termijn beleid. Daarnaast wordt, aan het begin van elk nieuw schooljaar een SCHOOLGIDS Voortgezet Onderwijs uitgegeven, welke meer uitgewerkte en uitgebreide informatie geeft over het beleid en de uitvoering van het Nederlands Voortgezet Onderwijs in de Algarve op korte termijn, per schooljaar.

Hoofdstuk 2

Beschrijving van de locatie

2.1 Adres

De afdeling Voortgezet Onderwijs van 'de Oranje Viermaster' bestaat uit twee lesgroepen.

De lessen worden gegeven in leslokalen van:

- The International school of Algarve ~ Porches

Adres: Escola International do Algarve Barros Brancos, 8400-400 Lagoa,

Tel: 282- 342547

2.2 Het ontstaan van de afdeling Voortgezet Onderwijs.

De afdeling Voortgezet Onderwijs is een afdeling van 'de Oranje Viermaster'. De school bestaat sinds 1988 met een afdeling Basisonderwijs. Vele leerlingen werden te oud voor de school en waren "klaar" met het basisschool programma. Ze gaven aan meer Nederlands onderwijs te willen. Door middel van een enquête onder de ouders is onderzocht of er genoeg belangstelling was voor het starten van een aparte afdeling Voortgezet Onderwijs. Aangezien er vele positieve reacties kwamen, is onderzocht hoe een afdeling opgezet kon worden. In onderling overleg tussen het bestuur en de directeur van de school is toen de beslissing genomen de afdeling Voortgezet Onderwijs het schooljaar 2002-2003 van start te laten gaan met 7 leerlingen.

2.3 Bestuurlijke organisatie

Het bestuur van de afdeling Voortgezet Onderwijs is gelijk aan het bestuur van het Primair Onderwijs. In 1988 is gestart met de Nederlands onderwijs in de Algarve. Sinds 1998 is er een stichting opgericht welke bestuurd wordt door een aantal vrijwillige ouders onder leiding van een voorzitter. Het bestuur bestaat momenteel uit 3 leden: de Voorzitter, de Penningmeester en een Secretaris. Er wordt actief gezocht naar versterking van het Bestuur. De onlangs aangestelde directeur zal fungeren als schakel tussen het Bestuur, de docenten en de ouders.

Minstens één maal per maand vindt overleg plaats met het Bestuur, de Directeur en Onderwijsteam. Indien nodig wordt vaker overlegd.

2.4 De leerlingen

Een groot aantal leerlingen komt uit taalrichting 1 (R1). De ouders hebben gekozen om in Portugal te wonen voor onbeperkte tijd. Een tweede (R2) en derde groep (R3) kleinere groep komt uit gemengde gezinnen. De leerlingen kiezen veelal zelf voor het Voortgezet Onderwijs om zo voorbereid te zijn op een opleiding in Nederland, of een baan waarbij de Nederlandse taal een belangrijke rol speelt.

De leerlingen komen uit verschillende delen van de Algarve en moeten vaak ver reizen voor de les. Ze krijgen geen vrij van de dagschool voor het volgen van de les.

Taalniveaus van leerlingen:

De populatie van onze NTC V.O.- locatie bestaat uit:

taalrichting 1	70 %
taalrichting 2	20 %
taalrichting 3	10 %

2.5 De lesruimte

De groepen zijn te gast op bovengenoemde school en mogen gebruik maken van lokalen en het meubilair. Het zijn lokalen die overdag gebruikt worden door de Internationale school . Er is 1 kast aanwezig voor bibliotheekboeken en ander lesmateriaal voor de leerlingen. De leerlingen laten het lokaal achter zoals ze het aantreffen en houden zich aan de strikte regelgeving van de school. In de lessen maken ze gebruik van de laptop en tv-video combinatie van 'de Oranje Viermaster'. Er kan geen gebruik gemaakt worden van de faciliteiten van het schoolgebouw zelf.

Hoofdstuk 3

Onderwijskundig beleid

3.1 Doelstellingen

Het onderwijs is diploma gericht. Voor een deel van de leerlingen betekent dit dat leerlingen zonder al te veel problemen hun studie in Nederland in het Voortgezet Onderwijs kunnen voortzetten, of dat ze in kunnen stromen in het Hoger Beroepsonderwijs of het Universitair Onderwijs. Zo kunnen ze aansluiting vinden op het Nederlands Voortgezet Onderwijs en Hoger Onderwijs elders in het buitenland.

Sinds de 'de Oranje Viermaster' een afdeling Voortgezet Onderwijs heeft is er voor ouders minder reden om voor het Voortgezet Onderwijs naar Nederland terug te keren.

Een aantal leerlingen heeft Nederlands als tweede taal gekozen en zij bereiden zich voor op het "Certificaat Nederlands als Vreemde Taal" van de Katholieke Universiteit Leuven.

Door de lessen wekelijks te geven aan deze groep leerlingen van diverse leeftijden, achtergronden en niveaus is er sprake van onderlinge uitwisseling van kennis en vaardigheden. Hierbij komen diverse aspecten van de taalvaardigheid aan bod.

De rol van de leerling is actief en betrokken. De motivatie om deel te nemen aan het Voortgezet Onderwijs programma komt uit de leerling zelf en is niet opgelegd door buitenstaanders. De leerling heeft de mogelijkheid aan te geven waarin hij/ zij specifieke interesse heeft en hier wordt (indien mogelijk) in het lesprogramma rekening gehouden. De leerling brengt actualiteiten en cultuurgebonden onderwerpen in.

3.2 Verschillen tussen de leerlingen

Aan de verschillen tussen de leerlingen wordt recht gedaan door zelfstandig werk op eigen niveau te laten doen aan de hand van een taakwerkblad; iedere leerling heeft een eigen programma. Iedere leerling volgt een eigen leerlijn die leidt naar het te behalen doel. In de beoordeling van werkstukken, zakelijk lezen, mondelinge taalvaardigheid en dergelijke wordt rekening gehouden met deze verschillen. Mocht een leerling binnen zijn groep problemen hebben dan wordt geprobeerd zijn specifieke moeilijkheid met een speciaal programma weg te werken. (zie hoofdstuk 5)

3.3. Lesrooster

De lessen duren 3 uur en worden aangevuld met gemiddeld 2 uur huiswerk per week. De les wordt gegeven op woensdagmiddag van 16.30–19.30 uur. De school volgt het Portugese vakantierooster. De school draagt er zorg voor dat lessen zo min mogelijk uitvallen.

Indien nodig is er een inval-leerkracht die de lessen kan waarnemen. Ook is er de mogelijkheid uit te wijken naar een andere locatie in geval van een niet synchroon lopende vakantie of nationale feestdag. (De Internationale school waar de les plaatsvindt volgt een ander vakantierooster)

3.4 Samenwerking met de dagschool

De 'Oranje Viermaster' is een onafhankelijke stichting en bepaalt zelf de inhoud van haar lesprogramma. Er zijn afspraken gemaakt met de International School Algarve in Porches over het gebruik van lesruimte in hun schoolgebouw, maar er is geen inhoudelijke samenwerking.

De 'Oranje Viermaster' onderzoekt op dit moment mogelijkheden om het vak Nederlands als vreemde taal erkend te krijgen op de Portugese of Internationale dagschool van de leerling, zodat dit vak meegeteld kan worden bij het totale onderwijsaanbod van de dagschool.

3.5 Beschrijving van de leerstof.

3.5.1 De basisvorming lwoo, vmbo, havo en vwo

Alle leerlingen doen de basisvorming op hun eigen niveau, daarna gaan ze gericht voorbereiden voor het door hun gekozen examen. Het aanbod van de materialen sluit aan bij het niveau van de leerlingen.

Doel van het onderwijs is:

Het bieden van een brede persoonlijke en maatschappelijke vorming van elke leerling. Het centraal stellen van een actieve, zo zelfstandig mogelijke werkhouding; recht doen aan en benutten van de verschillen tussen leerlingen.

Leren leren; Zoveel mogelijk aansluiten bij de beste leeringang van de leerling. (auditief, visueel of een combinatie van deze twee) De leerling leert met gebruikmaking van ICT zoveel mogelijk kennis en vaardigheden op te bouwen.

- strategieën gebruiken voor aanleren van nieuwe kennis,
- op basis van argumenten een standpunt innemen,
- het opzoeken, selecteren en verwerken van informatie,
- een tekst kunnen lezen/ beluisteren.
- op doordachte wijze keuzes maken.

Leren communiceren; de leerling leert interactief een aantal sociale en communicatieve vaardigheden verder te ontwikkelen.

- discussiëren en overleggen,
- zichzelf en eigen werk presenteren

Leren reflecteren op het eigen werk- en leerproces; zich een kritische werkhouding eigen maken en indien nodig de werkwijze veranderen.

Lezen

Tekstbegrip wordt systematisch aangepakt. De benadering is 'topdown': vanuit de hele tekst naar details. Er wordt begonnen met het begrip *onderwerp van een tekst*, gaat dan verder met tekstelementen als : *voorbeelden opsommingen, vergelijkingen*. Vooral ook wordt een aanpak geleerd en getraind: bekijken (oriënteren), globaal lezen, intensief lezen, controleren.

Schrijven

In het eerste jaar wordt een schrijfaanpak geleerd: nadenken, schrijfplan maken, (documenteren), schrijven, eigen tekst beoordelen en herzien. Er wordt aandacht besteed aan de tekstverzorging: foutloos schrijven, alinea's maken, zinnen kort houden, typografie, formeel en informeel taalgebruik. De volgorde in de lesstof sluit waar mogelijk aan op de onderdelen bij 'Lezen'.

Spreken en luisteren

Er wordt een eenvoudig raamwerk geboden voor het spreken en luisteren. Doelstelling: leerlingen leren procedures, rituelen en conventies die gelden voor diverse spreekvormen. Ze krijgen inzicht in de factoren die bepalen of mondelinge communicatie wel of niet slaagt. Ze leren spreken voor de klas.

De volgorde:

- vertellen en beschrijven
- luisteren en aantekeningen maken
- interview
- een spreekbeurt voorbereiden
- officiële en alledaagse gesprekken
- overleggen, discussies voeren

Informatie

Het onderdeel Informatie ordent enerzijds een aantal zaken uit het traditionele domein van het vak Nederlands, besteedt anderzijds aandacht aan nieuwe ontwikkelingen en mogelijkheden vanuit het perspectief van het moedertaalonderwijs

De volgorde:

- Bronnen gebruiken
- Zoeken in naslagwerken: gidswoorden, trefwoorden, alfabetische volgorde. Zoeken op een CD-rom
- Zoeken met trefwoorden: samenstellingen, synoniemen
- Informatie verzamelen: vragen stellen, bronnen zoeken, antwoorden zoeken, informatie ordenen
- Zoeken op internet: startpagina, zoekmachines, menu's, adresbalk
- Werken met een inhoudsopgave en/of een register

Taal

Taal geeft een eenvoudige taalbeschouwing: lettertekens, woordbetekenis, woordvorming, taalgebruik en moedertaal

Grammatica

De doelstelling van grammatica is, dat de leerling grammaticale begrippen kent en kan hanteren en een aantal grammaticale fouten kan vermijden. Grammatica wordt eenvoudig gehouden. Spitsvondigheden, detaillering en nodeloze problematisering worden vermeden.

Spelling

Herhalen van de werkwoordsspelling van voren af aan. Verder worden er kwesties behandeld, die ook in het dagelijks leven en het actief taalgebruik van de leerling een rol spelen.

Fictie

Het belangrijkste van het behandelen van literatuur in de basisvorming is, dat de leerlingen plezier krijgen of houden in lezen: geen zwaarwichtige maar wel een duidelijke leerlijn, geïllustreerd met fragmenten die smaken naar meer. De rode draad in de lessen is het leren maken van een wat uitgebreider leesverslag en ingaan op de verschillende vormen van literatuur.

De volgorde:

- Avontuur en spanning: wat zorgt ervoor dat een boek spannend is
- Vriendschap; personen, karakter, hoofdpersoon, bijpersoon
- Helden, personen en hun eigenschappen
- Thema
- Historische verhalen
- Griezelen

Cultuur

Doel: Door studie van een gevarieerd aanbod aan teksten en door sociale contacten, begrip en waardering te tonen voor de verschillende gezichtspunten van mensen uit andere culturen;

Het internet en de Nederlandse televisie zijn belangrijke bronnen van informatie voor het maken van werkstukken en het bespreken van actuele thema's in Nederland. Verder wordt gebruik gemaakt van Nederlandse kranten en tijdschriften om tijdens lessen actualiteiten met de leerlingen te bespreken.

In de brugklas maken alle leerlingen een cultuurwerkstuk, waarin zij een Nederlands onderwerp centraal stellen. Dit kan variëren van Anne Frank, Carry Slee tot de watersnoodramp. Ook worden Nederlandse feesten georganiseerd.

Differentiatie

Het omgaan met verschillen tussen de leerlingen doet de leerkracht door:

- bij de verwerkingsopdrachten meer/minder ondersteuning te bieden;
- verschillen in het aantal tussenstapjes in de opdrachten te formuleren;
- gebruik te maken van parallelle versies van leergangen;
- de tekstlengte in te korten; of juist te verlengen
- voor een ander publiek te laten schrijven;
- meer/minder opdrachten te laten uitvoeren;
- andere opdrachten te laten uitvoeren;
- toleranter/kritischer te zijn bij de eindbeoordelingen.
- meer of minder huiswerk mee te geven.

3.5.2 Tweede fase havo/ vwo

Momenteel hebben we geen leerlingen voor het tweede fase programma, we hebben ons er echter wel in verdiept.

Er is geen onderscheid gemaakt tussen jaar 4 en 5. Alle vaardigheden en taken komen in beide jaren aan de orde.

Het studiehuis:

Met de invoering van het studiehuis moeten leerlingen zich ook een aantal algemene vaardigheden eigen maken:

- ze moeten op een efficiënte wijze opdrachten leren uitvoeren, ze moeten leren hoe ze een probleem moeten aanpakken, ze moeten een planning maken om opdrachten over meer lessen verspreid uit te voeren;
- ze moeten leren leren, studievaardigheden en leersstrategieën verwerven om zelfstandig een probleem aan te pakken en op te lossen;
- ze moeten leren communiceren, om ook in samenwerking met anderen en van anderen te leren en gezamenlijk een probleem op te lossen;
- ze moeten leren reflecteren, zich bewust worden van manieren waarop ze een probleem kunnen aanpakken en welke oplossingsstrategieën ze kunnen kiezen.

De school probeert leerlingen die zich voorbereiden op een Nederlands examen, voor te bereiden en aan de vaardigheden aandacht te besteden opdat bij instroom in het Nederlandse onderwijs geen hiaten op dit punt zullen ontstaan.

Leesdossier

In klas 4 starten de leerlingen met dit dossier en het wordt afgerond in het examenjaar.

Het dossier dient om zicht op de literaire ontwikkeling te krijgen, zowel door de leerling als door de docent.

Voor **Havo** geldt dat er aan het eind van de vijfde klas acht literaire boeken gelezen zijn. Het moeten oorspronkelijk Nederlandstalige boeken zijn: dus geen vertalingen uit andere talen. Eén van die acht titels moet een gedichtenbundel zijn. De werken moeten besproken worden in het literatuuurdossier.

Voor het **vwo** geldt dat er aan het eind van de zesde klas tenminste twaalf oorspronkelijk in het Nederlands geschreven werken gelezen zijn, waaronder drie van vóór 1880, één toneelstuk en één poëziebundel. De werken moeten besproken worden in het literaturoffice. Voor vwo-leerlingen geldt bovendien, dat zij een overzicht kunnen geven van de hoofdlijnen van de geschiedenis van de literatuur en dat zij de gelezen werken kunnen plaatsen in cultuurhistorisch perspectief.

Een literaturoffice moet bestaan uit een aantal onderdelen

- *Overzichtformulier*: Een formulier waarop de titel en auteur van het gelezen literaire werk is genoteerd.
- *Leesautobiografie*: De ontwikkeling van de leerling als lezer tot dan toe. (vier A4 kantjes)
- *Leesverslagen (+ secundaire literatuur)* Met een volledige en juiste titelbeschrijving, motivatie van de boekkeuze, een samenvatting van de inhoud, een eerste persoonlijke reactie, verdiepen aan de hand van vijf verhaalaspecten. En evalueren, door middel van secundaire literatuur (bijv. een recensie)
- *Balansverslagen*: De leerling schrijft wat hij/zij de afgelopen jaren heeft geleerd, wat hij/zij is gaan waarderen e.d.

- *Bibliografie*:

Lijst van primaire en secundaire werken.

HAVO: chronologisch op jaar van eerste druk.

VWO : chronologisch en met periode aanduiding.

Een complete titelbeschrijving.

Schrijven

- Tekstopbouw: Inleiding, middenstuk, slot.
- Verbanden tussen alinea's leggen met behulp van signaal woorden, en kernzinnen.
- De regels van het schrijven van een brief gebruiken in: het schrijven van een zakelijke brief, een klachtenbrief, een sollicitatiebrief.
- Curriculum vitae.
- Maken van een betoog, beschouwing, uiteenzetting.

Spreken

- Deelnemen aan een *debat*: In een debat elkaars standpunt of mening bestrijden met argumenten. Daarnaast een goed onderwerp vinden voor een debat.
- Deelnemen aan een *discussie*; beeldvormend of besluitvormend.

- Deelnemen aan een vergadering aan de hand van een agenda, met notulen en een besluitlijst.
- Het voorbereiden en doen van een *spreekbeurt*.

Taal

- *Beeldspraak*: personificatie, metafoor, vergelijkingen met en zonder als, allegorie en synesthesie
- *Stijlfiguren*: homoniemen, synoniemen, paradox, ironie.
- *Stijlfouten*: contaminatie, weglating, pleonasme en dergelijke
- *Spelling*: aaneengeschreven, als/dan, werkwoorden, meervoud.

3.5.3. Vmbo

De leerlingen die op vmbo basisvormingniveau werken, kunnen worden voorbereid op het examen Nederlands als vreemde taal. De 'Oranje Viermaster' biedt geen volledige opleiding vmbo. Deze keuze is gemaakt omdat er geen leerlingen zijn die geïnteresseerd zijn in het vmbo examen. Bovendien is deze opleiding erg praktijkgericht en ziet de school niet in hoe zij vaardigheden aan de sectoren of leerwegen kan koppelen.

De eerste drie jaar worden besteed aan de realisering van de kerndoelen van de basisvorming, met daarnaast specifieke ondersteuning op die terreinen waar de leerlingen hiaten vertonen in hun taalverwerving.

3.5.4 Certificaat Nederlands als vreemde taal.

Doel

Leerlingen toegang geven tot het middelbaar of Hoger beroepsonderwijs in Nederland of België.

Communicatieve en schriftelijke vaardigheden aan te leren om kansen te creëren, werkzaam te zijn in het Nederlands taalgebied.

Er is geen verdeling aangegeven van leerstof over leerjaren. Leerlingen zullen zich in deze leerlijn immers op eigen wijze en in eigen tempo voorbereiden op het afleggen van de examens.

Taalsituaties van de leerlingen

De leerlingen die zich voorbereiden op het doen van een van deze examens komen voornamelijk uit taalsituatie 2 en 3. Met als uitzondering leerlingen uit taalsituatie 1 die later zijn ingestroomd en in betrekkelijk korte tijd voorbereid willen zijn op het doen van een opleiding in Nederland.

Werkwijze

Net als in de basisvorming van het Voortgezet Onderwijs ligt het accent bij deze examens op het verwerven van elementaire communicatieve vaardigheden. De te stellen eisen liggen lager, omdat het hier Nederlands als vreemde taal betreft. Verder is er geen onderdeel fictie en taal en cultuur in de examens.

Om een duidelijke lijn aan te brengen in de aanpak van het onderwijs is gekozen voor de **ovur** aanpak:

De **ovur**-aanpak bestaat uit vier stappen:

- oriëntatie op de uit te voeren taak;
- voorbereiding van de taak;
- uitvoering van de taak;
- reflectie op de taak.

Schrijven

Ook in het schrijfonderwijs onderscheidt de 'Oranje Viermaster' vier stappen:

- oriëntatie op de taak: wat is het doel van de schrijfoopdracht en voor welk publiek moet ik schrijven (informeel - formeel), wat voor soort tekst moet ik schrijven?
- voorbereiden van de inhoud: brainstormen, vragen stellen, informatie verzamelen, selecteren en ordenen van de informatie;
- informatie verstrekken: correcte spelling, zinsbouw, woordkeus afgestemd op doel en publiek, opbouw van de tekst (opening, middendeel en slot);
- reflecteren op de tekst: heb ik de taak goed aangepakt; is de tekst geschikt voor het publiek, voor het doel; controle van de spelling, zinsbouw, verzorging.

Spreeken of mondelinge taalvaardigheid

Bij de mondelinge taalvaardigheid gaat het om de volgende stappen:

- oriëntatie op de taak: om wat voor soort tekst gaat het, hoe moet ik luisteren/kijken?
- verkennen van de inhoud: waarover gaat de tekst (voorkennis activeren), wat verwacht ik ervan; wat zou ik nog meer willen weten?
- informatie verwerken: de inhoud begrijpen (woorden, verbanden, hoofdgedachte);
- reflecteren: heb ik het begrepen, heb ik voldoende informatie gekregen en zijn mijn vragen beantwoord, heb ik de taak goed aangepakt?

Spreekonderwijs:

- oriëntatie op de taak: zich een beeld vormen van de spreektaak, doel van de spreektaak, publiekgerichtheid (formeel - informeel), context;
- voorbereiden van de inhoud (informatie verzamelen en selecteren, brainstormen): kennis activeren; publiek en doel inschatten, opbouw en onderwerp bepalen;
- uitvoeren van de taak: adequaat formuleren, woordkeus, informatie adequaat ordenen en doseren (hoofd- en bijzaken onderscheiden, inleiding, kern en slot);
- reflecteren: heb ik gezegd wat ik wilde zeggen, is mijn bedoeling bij de luisteraars overgekomen, heb ik de taak goed aangepakt?

Lezen

In het leesonderwijs kunnen dezelfde vier stappen onderscheiden worden:

- oriëntatie op de taak: om welke soort tekst gaat het, kenmerken van de tekstsoort, buitenkant van de tekst (lay-out, functie van illustraties, kopjes, kernwoorden in de marge);
- verkennen van de inhoud: waar gaat de tekst over, wat wordt er verwacht dat ik met de tekst doe (bestuderen, intensief lezen, globaal lezen), wat weet ik al van de tekst, wat zou ik willen weten;
- informatie verwerken:
  - woorden begrijpen;
  - leestekens begrijpen;
  - tekstverbanden en relaties begrijpen;
  - de bedoeling van de schrijver begrijpen;
- reflecteren op de tekst: heb ik antwoord gekregen op de vragen die ik gesteld heb over de tekst, heb ik de taak goed aangepakt?

3.5.5. Cambridge examen "Dutch first language" IGCSE

Het is mogelijk op te gaan voor het Cambridge examen, de keuze hiervoor moet worden gemaakt aan het eind van het tweede schooljaar. Dit geldt voor leerlingen van havo en vwo niveau. Naast het reguliere programma wordt geoefend ter voorbereiding op dit examen. Met dit diploma (met aanvullend een afgeronde middelbare schoolopleiding kan toegang worden verkregen tot hbo-opleidingen.

3.6 Rapportage

Methode gebonden en algemene toetsen worden gebruikt om na te gaan of de doelen worden behaald. Daarnaast om op te merken waar de zwakke en sterke punten van ieder leerling zijn. De leerkracht schrijft drie maal per jaar een rapport en bespreekt dit met de ouders en de leerling. Aan het eind van het schooljaar wordt een 10 minuten gesprek gepland. Ouders en leerkracht kunnen tussendoor contact opnemen om vorderingen en andere zaken betreffende de leerling te bespreken.

De groep leerlingen die het "Examen Nederlands als vreemde taal" wil doen kan op de diverse niveaus proefexamens maken ter voorbereiding.

3.7 Materialen

basismateriaal	Aanvullende materialen	toetsmiddelen
Richting 1		
Op nieuw niveau (Thieme Meulenhoff) VMBO- k-g-t Vmbo-t/havo Havo/vwo	- Leestijd, Literatuur voor de basisvorming. (Fictie extra) - nieuwsbegrip C niveau - ICT - oefenexamens	-Methode afhankelijke toetsen - Cambridge examens

	<p>Cambridge IGCSE</p> <ul style="list-style-type: none"> - audiovisueel materiaal uit Nederland. Bijv. opnames van kopspijkers. - kranten en tijdschriften 	
Richting 2		
<p>Op nieuw niveau (Thieme Meulenhoff) VMBO- k-g-t Vmbo-t/havo</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Leestijd, Literatuur voor de basisvorming. (Fictie extra) - nieuwsbegrip C niveau - ICT - spelling groep 7 en 8 Taal actief en diverse spelling kaarten -oefenexamens CNaVT audiovisueel materiaal uit Nederland. Bijv. opnames van kopspijkers. - kranten en tijdschriften 	<p>-Methode afhankelijke toetsen _ CNaVT examens</p>
Richting 3		
<p>Op nieuw niveau (Thieme Meulenhoff) Vmbo –b/lwoo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nieuwsbegrip b niveau - ICT - woordenschat selectie taal actief - oefenexamens CnvT audiovisueel materiaal uit Nederland. Bijv. opnames van kopspijkers. - kranten en tijdschriften 	<p>-Methode afhankelijke toetsen - CNaVT examens</p>

Op het moment van schrijven van dit plan wordt nog uitgezocht welke methode onafhankelijke toetsen we gaan toepassen.

Hoofdstuk 4 Beschrijving van het personeelsbeleid

De 'Oranje Viermaster' is een snel groeiende school met op dit moment in totaal 101 leerlingen; hiervan zullen er 18 het komend schooljaar Voortgezet Onderwijs volgen.

Judith Peters, zij is leerkracht Basis Onderwijs en heeft niet de officiële bevoegdheid tot het lesgeven op het Voortgezet Onderwijs. De 'Oranje Viermaster' heeft dispensatie aangevraagd en gekregen van de Nederlandse Onderwijsinspectie Buitenland om haar deze lessen te laten verzorgen. Zij heeft zich bijgeschoold in 2003 (bijscholingscursus Voortgezet Onderwijs van de Stichting NOB).

Jeroen van Berkum, hij is vanaf 1990 mede eigenaar van twee huiswerkbegeleidings instituten geweest. Ook is hij een aantal jaar als "remedial teacher" werkzaam geweest in het Voortgezet Onderwijs in Nederland. Hij is in het jaar 2006-2007 al werkzaam geweest als invalkracht op onze school. Op grond van zijn universitaire opleiding is hij bevoegd tot lesgeven in de onderbouw van het Voortgezet Onderwijs.

Het personeelsbeleid voor de afdeling Voortgezet Onderwijs is gelijk aan dat van de afdeling Primair Onderwijs van de 'Oranje Viermaster' . Voor informatie over het algemeen personeelsbeleid dat de 'Oranje Viermaster' voert, wordt dan ook verwezen naar het schoolplan Primair Onderwijs van de 'Oranje Viermaster'.

Hoofdstuk 5   **Kwaliteitsbewaking en verbetering.**

Beschreven wordt wat de leerkrachten bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. In dit kwaliteitverbeterplan wordt aangesloten bij het schoolplan Primair Onderwijs dat dit jaar tot stand is gekomen.

De nadruk binnen het kwaliteit verbeterplan ligt op:

- De inhoud en de resultaten van het onderwijs kritisch (blijven) beschouwen.
  - Het (bij-)scholen van leerkrachten, directie en het bestuur.
  - Vaak reflecteren op de bestaande manier van werken.
  - Trachten een stabiel team van leerkrachten aan te nemen en te behouden.
  - Continuïteit van het kwaliteitsniveau handhaven en zonodig verbeteren.
- 1 Door middel van informatie die onder andere tijdens cursussen gegeven door de St.NOB wordt verkregen,
  - 2 Door ervaringen van de leerkrachten
  - 3 Door het lezen van diverse vakliteratuur
  - 4 Door middel van het observeren van de leerlingen en het meten van prestaties.

5.1   Kwaliteitszorg

Het verzorgen van goed onderwijs, en de communicatie hierover.

De leerkrachten die het Voortgezet Onderwijs verzorgen hebben inmiddels ruime ervaring in het NTC- Voortgezet Onderwijs. Daarnaast heeft Judith Peters de cursus NTC wereldwijd Voortgezet Onderwijs gevolgd. Deze cursus wordt gegeven door de St. NOB en geeft een basiskennis van wat er van een leerkracht Voortgezet Onderwijs in het buitenland wordt verwacht. Zij heeft ontheffing van de inspecteur Voortgezet Onderwijs in Nederland gekregen voor het geven van Nederlands op het Voortgezet Onderwijs.

De 'Oranje Viermaster' heeft tevens een ervaren Voortgezet Onderwijs docent aangenomen.

Communicatie met het bestuur: Het bestuur van de school wordt op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen en het verbeterplan in het Voortgezet Onderwijs. Zij zal in overleg met de leerkrachten zorgdragen voor het

behalen van de gestelde normen door het beschikbaar stellen van middelen. (zie hierover meer in hoofdstuk 5.3)

5.2.1 De bijdrage van de leerkracht aan de kwaliteit van goed onderwijs

Om het NTC onderwijs succesvol te kunnen laten verlopen, heeft de 'Oranje Viermaster' als richtlijn een minimum aantal gewenste onderwijs uren van 120 uren per jaar, circa drie uur per week. Hiernaast zijn de belangrijkste elementen:

- Onderwijs op maat geven. Leerlingen die gekozen hebben voor het voorbereiden op het havo of vwo examen hebben gemiddeld 1½ uur huiswerk per week. Dit kan zijn het voorbereiden van een werkstuk of spreekbeurt, het zoeken naar een geschikt onderwerp om ter discussie te stellen of het voorbereiden van een toets. Voor de andere leerlingen geldt dat het aantal uren huiswerk afhankelijk is van het rooster en toetschema van de dagschool.
- Efficiënt gebruik van de toetslijn bij de evaluatie en het onderwijsaanbod. Hierdoor beter inzicht krijgen in behaalde resultaten en het op tijd signaleren van leerlingen die uitvallen.
- Leerlingen blijven op de hoogte van de eigen leerresultaten door het inzien van gecorrigeerd werk, en door het nabeschouwen van gemaakte toetsen. Daarnaast ontvangen zij 3 keer per jaar een rapport. Bij de start van het schooljaar hebben ze een individueel gesprek met de leerkracht waarin besproken wordt wat de doelen en verwachtingen zijn. Naar aanleiding van dit gesprek en de beschikbare gegevens (LVS en uitslag CITO-toets) wordt een leerlijn uitgezet. Halverwege het schooljaar is er een tussentijdse evaluatie, waarin de gemaakte afspraken worden besproken en doelen eventueel worden aangescherpt. Aan het eind van het schooljaar is er een eindgesprek waarbij ook de ouders aanwezig zijn.
- Leerlingbegeleiding. Het opstellen van- en werken met handelingsplannen voor leerlingen met specifieke behoeften. De leerlingen werken met een taakwerkschema. Iedere leerling heeft eigen aandachtspunten; deze zijn vastgesteld in overleg tussen ouders, leerkracht en leerling. Dat varieert van extra spelling tot het voorbereiden van een spreekbeurt. Waar mogelijk wordt aangesloten bij het programma van de dagschool. Bijv: leerlingen die Engelstalig onderwijs volgen, besteden veel aandacht aan mondelinge taalvaardigheid en luistervaardigheid op de dagschool. Dit onderdeel kan dan voor hen minder uren in beslag nemen tijdens de Nederlandse les. Leerlingen uit het Portugese onderwijs besteden dagelijks veel aandacht aan de benoeming van woordsoorten, als

blijkt dat ze dit in het Nederlands ook beheersen dan zal dit onderdeel voor hen minder uren in beslag nemen.

- Computerondersteunend onderwijs. We werken met cd-rom's die bij de methode horen. Tijdens de lessen is op het op de locatie mogelijk het internet te gebruiken.

5.2.2 Geplande activiteiten om de delen van het kwaliteitsplan te behalen.

De geplande activiteiten

- 1 Regelmatig overleg tussen beide Voortgezet Onderwijs docenten
- 2 Aansluiting bij een netwerkgroep Nederlands via internet en persoonlijk contacten onderhouden met een 2-tal docenten in Nederland.
- 3 Bijhouden van de vakliteratuur.
- 4 De taken worden verdeeld en in een individueel gesprek besproken en bijgewerkt. Nadat het goed is gekeurd door de diverse partijen wordt het formeel vastgesteld.

5.2.3 Bewaken van de kwaliteit

Het bewaken van de kwaliteit gebeurt door middel van:

- Op gezette tijden evalueren van de processen die vastgelegd zijn in de schoolgids,
- het meten van toetsresultaten gedurende- en aan het eind van het schooljaar,
- het evalueren tijdens teamoverleg en bestuursoverleg,
- het via internet ontvangen van feedback,
- rekening houden met de planning van het kwaliteitsplan in na te streven korte termijn doelen die jaarlijks worden vastgesteld in de schoolgids,
- persoonlijke gesprekken met de diverse leerkrachten en de directeur om te achterhalen of de gestelde doelen nog reëel zijn en levend.
- financieel ruimte creëren voor de aanschaf van materialen

5.2.4 Borgen van kwaliteit

Belangrijk is het waarborgen van de kwaliteit die de 'Oranje Viermaster' wil behalen in de komende jaren. De volgende middelen zullen als hulpmiddelen gebruikt worden om het ingezette proces gaande te houden.

- Het schoolplan
- Activiteiten kalender
- Toets- en zorgverbredingskalender
- Herhaald agenderen van evaluaties
- Een goede overdracht verzorgen voor nieuwkomers
- Goede arbeidsvoorwaarden voor de docenten

5.3 Bijdrage van het bestuur aan de kwaliteit van het onderwijs

Voor het algemeen beleid dat de 'Oranje Viermaster' voert t.a.v. kwaliteitsbewaking en -verbetering van haar onderwijs, wordt verwezen naar het schoolplan NTC Primair Onderwijs 2007-2011. De hierin aangegeven speerpunten en kwaliteit verbeterplannen gelden in zijn algemeenheid ook voor de afdeling Voortgezet Onderwijs.

Ten aanzien van de afdeling Voortgezet Onderwijs probeert het bestuur van de 'Oranje Viermaster' bij te dragen aan de kwaliteit van het onderwijs door mogelijkheden te creëren om Voortgezet Onderwijs NTC in de Algarve uit te kunnen voeren. Dit doet zij door:

- De aanstelling van een gekwalificeerde leerkracht voor de afdeling Voortgezet Onderwijs
- Groepsverkleining door opsplitsing (van de niveaus)
- Het regelen van goede huisvesting voor de uitvoering van de lessen
- Het ondersteunen van de leerkrachten in de uitvoering van de taken d.m.v. feedback en het creëren van randvoorwaarden
- Financiële ondersteuning d.m.v. het opvoeren van aparte posten op de algemene begroting van de 'Oranje Viermaster' voor de afdeling Voortgezet Onderwijs, waaronder aanschaf van specifiek lesmateriaal, literatuur, deskundigheidsbevordering etc.

5.4 Rapportage

Het bestuur van de 'de V Oranje Viermaster' rapporteert jaarlijks over de uitvoering van haar activiteiten d.m.v. het financieel jaarverslag dat naar de St.NOB wordt gezonden.

Inhoudelijke rapportage vindt plaats in de jaarlijks uitkomende schoolgids én d.m.v. leerlingenrapporten die 3x per jaar geschreven worden door de leerkracht.

Middels dit schoolplan heeft de 'Oranje Viermaster' een vervolg gegeven aan haar beleid t.a.v. de afdeling Voortgezet Onderwijs.

Vanuit praktijk-ervaringen zal dit schoolplan jaarlijks worden bijgesteld en verdere kwaliteit verbeterplannen zullen in een volgend schoolplan worden neergelegd.

Tot slot

Dit schoolplan is tot stand gekomen in nauw overleg tussen de huidige leerkrachten Voortgezet Onderwijs. Zij hebben dit schoolplan Voortgezet Onderwijs samen geschreven.

In dit schoolplan Voortgezet Onderwijs wordt verwezen naar het schoolplan 'de Oranje Viermaster' 2007-2011 Primair Onderwijs.

Relatie tussen schoolplan en schoolgids

In dit schoolplan Voortgezet Onderwijs is een vervolg gegeven aan de beleidslijn m.b.t. het uitvoeren van Voortgezet Onderwijs NTC in de Algarve. Het gaat hierbij om het aangeven van de speerpunten van beleid en onderwijskundige doelen op de middenlange termijn (4 jaar).

In de schoolgids, welke jaarlijks uitkomt, wordt aangegeven hoe het Voortgezet Onderwijs gestalte krijgt per schooljaar. Daarin geeft de 'Oranje Viermaster' aan welke activiteiten worden ondernomen, welke resultaten voor dat jaar worden nagestreefd en welke verbeterdoelen prioriteit hebben. In de schoolgids welke in september 2007 uitkomt, zal de 'Oranje Viermaster' tevens terugblikken naar het afgelopen schooljaar en evalueren hoe het jaar Voortgezet Onderwijs is verlopen en welke doelen zijn bereikt.

'De Oranje Viermaster'
Nederlands Onderwijs Algarve

Leerkrachten;

Jeroen van Berkum en Judith Peters.

Juli 2007.